

3. การประกอบธุรกิจของแต่ละสายผลิตภัณฑ์

3.1 ลักษณะผลิตภัณฑ์และบริการ

บริษัทผลิตสินค้าเคมีภัณฑ์ประเภทยางยาแนวฝากระป๋องและแลคเกอร์เคลือบกระป๋อง ใช้สำหรับบรรจุภัณฑ์โลหะ เช่น กระป๋องโลหะบรรจุอาหารต่างๆ กระป๋องโลหะบรรจุเครื่องดื่มต่างๆ ถึงโลหะบรรจุอาหาร ภาชนะโลหะบรรจุสารเคมีทั้งขนาดเล็ก 0.5 ลิตรจนถึงขนาด 200 ลิตร นอกจากนี้ยังรวมถึงหลอดอลูมิเนียมบรรจุเวชภัณฑ์หรือเครื่องสำอางค์ โดยทุกผลิตภัณฑ์ของบริษัทได้รับการผลิต คัดค้นและพัฒนาภายใต้เทคโนโลยีและสูตรการผลิตของบริษัท

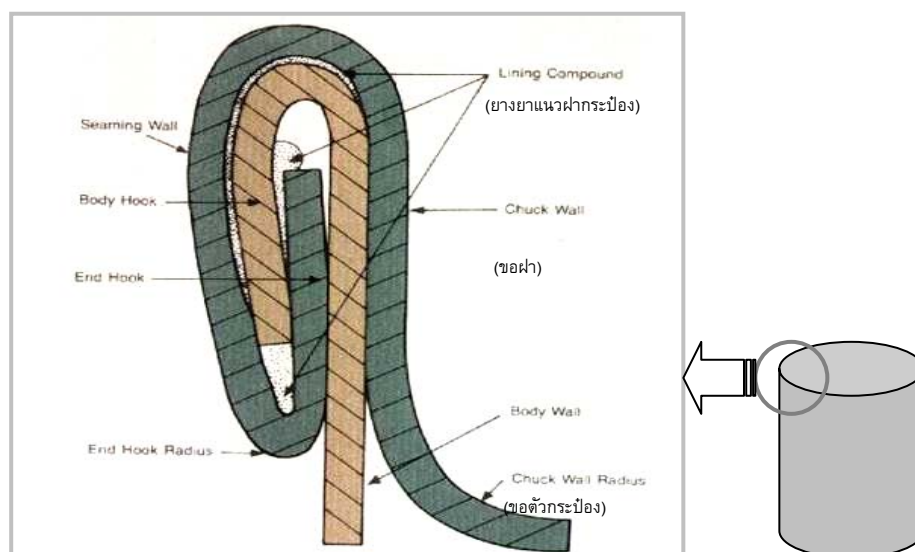
ผลิตภัณฑ์ที่บริษัทผลิตมีคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานสากลตามข้อกำหนดของ ISO 9000 และ US-FDA โดยยางยาแนวฝากระป๋องมีคุณสมบัติที่สำคัญในการช่วยปกป้องสิ่งปนเปื้อนภายนอกที่อาจแทรกซึมผ่านรอยตะเข็บฝากระป๋องเข้าไปทำปฏิกิริยากับสินค้าที่บรรจุอยู่ภายใน ส่วนแลคเกอร์เคลือบกระป๋องจะป้องกันกระป๋องจากสิ่งปนเปื้อนที่อาจกัดกร่อนผิวภาชนะให้เกิดความเสียหาย ทั้งนี้อาจรวมถึงการป้องกันผิวกระป๋องด้านในจากการทำปฏิกิริยากันเองระหว่างกระป๋องและสินค้าที่บรรจุ ผลิตภัณฑ์จะต้องมีลักษณะที่ไม่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงกลิ่น สี และรสของสินค้าที่บรรจุในกระป๋อง นอกจากนี้ผลิตภัณฑ์ต้องมีความยืดหยุ่นที่เหมาะสม และตอบสนองต่อความต้องการของลูกค้าเพื่อการใช้งานที่มีประสิทธิภาพ

ผลิตภัณฑ์หลักของบริษัท แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ

1. ผลิตภัณฑ์ยางยาแนวฝากระป๋อง (Sealing Compounds)

ผลิตภัณฑ์ยางยาแนวฝากระป๋องเป็นสารป้องกันการรั่วซึมที่ใช้กับบรรจุภัณฑ์โลหะ โดยมีคุณสมบัติสำคัญในการป้องกันรอยรั่วตามแนวตะเข็บระหว่างตัวภาชนะกับฝาภาชนะทั้งฝาล่างและฝาด้านที่เกิดขึ้นในระหว่างการผลิตตัวภาชนะ และการปิดฝาภาชนะภายหลังการบรรจุอาหารหรือสินค้าลงในภาชนะแล้ว เพื่อป้องกันมิให้สิ่งปนเปื้อนจากภายนอกเข้าสู่ภายในภาชนะเป็นการยืดอายุการเก็บรักษาของผลิตภัณฑ์ที่บรรจุภายในภาชนะ นอกจากนี้ยังต้องทนต่อกระบวนการฆ่าเชื้อเพื่อถนอมคุณภาพโดยเฉพาะการถนอมอาหารที่บรรจุภายในตามกระบวนการผลิตของลูกค้า

รูปภาพแสดงการใช้งานของผลิตภัณฑ์ แสดงภาพตัดขวางการซ้อนทับของขอบตัวกระป๋อง (Body Wall) และขอบฝา (Chuck Wall) โดยมียางยาแนวฝากระป๋องอยู่ภายใน (Lining Compound)

แหล่งที่มาของภาพ: เว็บไซต์ของ โครงการวิจัยเพื่อพัฒนาหนังสือและโฮมเพจ ชุดพัฒนาสังคมตามแนวพระราชดำริ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เรื่องอุตสาหกรรมแปรรูปอาหารขนาดกลางและขนาดย่อม

ที่มา : www.cancentral.com และ Visypak Beverage Packaging "Beverage Manufacturing Processes"

รูปภาพข้างต้นแสดงภาพตัดขวางของฝากระป๋อง -- รูป ก. แสดงภาพแผ่นโลหะที่ผ่านการเคลือบแล้ว ตัดและขึ้นรูปเป็นฝาและทำโค้งที่มุมฝาแล้ว รูป ข. และรูป ค. แสดงภาพการหยอดยาแนวฝากระป๋องตามร่องโค้งด้านในเพื่อประโยชน์ในการปิดสนิทระหว่างฝาและตัวกระป๋อง ป้องกันการรั่วซึมของสินค้าที่บรรจุภายใน และป้องกันสิ่งแปลกปลอมเข้าไปภายในกระป๋อง

บริษัทผลิตภัณฑ์ยางยาแนวฝากระป๋อง 2 ประเภท คือ

(1) ยางยาแนวฝากระป๋องสูตร Water Base (Water Base Sealing Compounds)

ยางยาแนวฝากระป๋องสูตร Water Base ของบริษัทเป็นผลิตภัณฑ์ที่ผลิตขึ้นตามมาตรฐานสากล โดยเฉพาะผลิตภัณฑ์ที่ใช้กับภาชนะบรรจุอาหาร (Water Base Food Can Sealing Compound) นั้น จะต้องผลิตตามเกณฑ์ข้อกำหนดของ US-FDA เนื่องมาจากการผลิตอาหารกระป๋องของไทยกว่าร้อยละ 80 เป็นการผลิตเพื่อการส่งออกเป็นหลัก ดังนั้นบริษัทจึงจำเป็นต้องผลิตผลิตภัณฑ์ให้ได้ตามข้อกำหนดดังกล่าว

ผลิตภัณฑ์ที่เป็นสูตร Water Base มีข้อได้เปรียบที่ไม่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและไม่ก่อให้เกิดมลพิษกับ ทั้งผู้ผลิตและผู้ใช้ และมีคุณสมบัติที่ยืดหยุ่นเหมาะกับลักษณะการใช้งานของกระป๋องบรรจุอาหารที่มีคุณสมบัติที่แตกต่างกันตามลักษณะสินค้าที่บรรจุในกระป๋อง เช่น กระป๋องอาหาร กระป๋องเครื่องดื่ม และยังมีผลิตภัณฑ์สำหรับภาชนะทั่วไป เช่น กระป๋องบรรจุน้ำมันเครื่อง กระป๋องสเปรย์ หลอดบรรจุยาหรือเครื่องสำอางค์

(2) ยางยาแนวฝากระป๋องสูตร PVC (PVC Plastisol)

ยางยาแนวฝากระป๋องสูตร PVC เป็นผลิตภัณฑ์ที่พัฒนาขึ้นมาเพื่อใช้กับฝาปิดของบรรจุภัณฑ์ต่างๆ (Other Packaging Closure) บริษัทมีผลิตภัณฑ์ที่ใช้กับบรรจุภัณฑ์โลหะ เช่น ถังบรรจุขนาด 20 ลิตร (Crimp Cap) จนถึงขนาด 200 ลิตร ได้แก่ ถังกลลอนไส้สี่ (Crimp Cap) และฝาดังขนาด 200 ลิตรบรรจุน้ำมัน เป็นต้น กับอีกประเภทเป็นผลิตภัณฑ์ที่สามารถใช้ได้กับภาชนะที่มีใช้โลหะ เช่น ขวดแก้ว ประกอบด้วย ผลิตภัณฑ์ประเภทฝาจีบ (Crown Cap) เช่น ฝาชวดน้ำอัดลม ประเภทฝาเกลียว (RO) หรือ ฝาเกลียวบิดขาด (ROPP) เช่น ฝาชวดเครื่องดื่มชูกำลัง และประเภทฝาเขี้ยว (Lug Cap หรือ Twist-Off) เช่น ฝาชวดแยม

อย่างไรก็ตาม คุณสมบัติของผลิตภัณฑ์ทั้ง 2 ประเภท คือ การรักษาคุณภาพของผลิตภัณฑ์ที่บรรจุอยู่ในภาชนะ โดยภาชนะที่ใช้กับอาหารจะต้องป้องกันไม่ให้สารปนเปื้อนจากสิ่งแวดล้อมเข้าสู่สัมผัสกับอาหารในภาชนะ และยังคงรักษาลักษณะ (สี) และรสชาติ ของอาหารไม่ให้เกิดการเปลี่ยนแปลง

ตารางสรุปผลิตภัณฑ์ประเภทยางยาแนวฝากระป๋อง

ประเภทผลิตภัณฑ์	ใช้ในการผลิต
ยาแนวฝาสูตร Water Base	กระป๋องเบียร์และเครื่องดื่มน้ำอัดลม อาหาร น้ำผลไม้ เครื่องดื่มกระป๋อง อาหารกระป๋องที่มีน้ำมันพืชเป็นส่วนผสม กระป๋องสเปรย์ กระป๋องทั่วไป ฝาถัง ฝากันถัง 200 ลิตร ฝากันถังเล็ก ฝาบ้นถัง 200 ลิตร ฝาบ้นถังเล็ก หลอดดอลูมิเนียม
ยาแนวฝาสูตร PVC Plastisol	ฝาขวดแยม ฝาเกลียวขวดชาด ฝาปิดหม้อไม้ ฝาจีบ ฝาถัง 20 - 200 ลิตร

2. แลคเกอร์เคลือบกระป๋อง (Lacquers)

แลคเกอร์เคลือบกระป๋อง เป็นผลิตภัณฑ์ประเภทแลคเกอร์ซึ่งใช้เคลือบผิวกระป๋อง โดยใช้เคลือบผิวทั้งผิวด้านในและด้านนอก โดยที่แลคเกอร์เคลือบผิวกระป๋องด้านในต้องมีคุณสมบัติในการถนอมคุณภาพของสินค้าที่บรรจุในกระป๋อง โดยเฉพาะสินค้าประเภทอาหาร จะต้องไม่ทำให้อาหารที่บรรจุมีการเปลี่ยนแปลงเรื่องกลิ่น สี และรสชาติของอาหารในกระป๋อง ส่วนแลคเกอร์เคลือบผิวกระป๋องด้านนอกมีคุณสมบัติป้องกันพื้นผิวด้านนอกกระป๋องจากการเกิดสนิม การขีดข่วน การกัดกร่อน และเป็นสารเคลือบรองพื้นสำหรับการตกแต่งภายนอกกระป๋องด้วยหมึกพิมพ์และสารเคลือบเงาด้านนอก (Outside Printing & Vanishing) เพื่อให้ภาชนะบรรจุภัณฑ์ดูสวยงาม โดยในปัจจุบันแลคเกอร์เคลือบกระป๋องแบ่งออกได้เป็น 2 ประเภท คือ

(1) แลคเกอร์เคลือบกระป๋องสูตร Water Base (Water Base Lacquers)

ในปัจจุบัน แลคเกอร์เคลือบกระป๋องสูตร Water Base มีการใช้กับเฉพาะกระป๋องบรรจุเครื่องดื่มเท่านั้นซึ่งคิดเป็นสัดส่วนที่น้อยเมื่อเทียบกับขนาดของอุตสาหกรรมบรรจุภัณฑ์ทั้งหมด รวมถึงเทคโนโลยีการผลิตสูตร Water Base ยังไม่สามารถพัฒนาให้มีคุณสมบัติเท่ากับสูตร Solvent Base ได้ ทำให้แลคเกอร์เคลือบกระป๋องสูตร Water Base ไม่เป็นที่แพร่หลายในการใช้งานสำหรับกระป๋องบรรจุอาหาร

(2) แลคเกอร์เคลือบกระป๋องสูตร Solvent Base (Solvent Base Lacquers)

บริษัทได้คิดค้นพัฒนาแลคเกอร์เคลือบกระป๋องสูตร Solvent Base เพื่อใช้สำหรับการผลิตสินค้าของบริษัททั้งแบบเคลือบผิวกระป๋องภายนอก และแบบเคลือบผิวกระป๋องภายใน รวมทั้งการส่งมอบประสบการณ์ในเทคโนโลยีการผลิตมายาวนาน ทำให้บริษัทได้รับการรับรองมาตรฐานระบบบริหารคุณภาพ ISO 9001:2000 จากสถาบัน BVQI อีกทั้งบริษัทมีนโยบายในการรับประกันคุณภาพสินค้า เป็นการสร้างความเชื่อมั่นต่อลูกค้าให้เกิดความมั่นใจในคุณภาพผลิตภัณฑ์ของบริษัทว่าได้มาตรฐานระดับสากล

ตารางแสดงสรุปผลิตภัณฑ์ประเภทแลคเกอร์เคลือบกระป๋อง

ประเภทผลิตภัณฑ์	ใช้ในการผลิต
แลคเกอร์เคลือบผิวกระป๋องภายนอก	-กระป๋องเหล็กชุบตีบุก กระป๋องเหล็กปราศจากตีบุก (เหล็กชุบโครเมียม) ฝาลูมิเนียม กระป๋อง 3 ชั้น กระป๋อง 2 ชั้น และฝาแบบเปิดง่าย -กระป๋องทั่วไป
แลคเกอร์เคลือบผิวกระป๋องภายใน	-กระป๋องเหล็กชุบตีบุก กระป๋องเหล็กปราศจากตีบุก (เหล็กชุบโครเมียม) ฝาลูมิเนียม กระป๋อง 3 ชั้น และกระป๋อง 2 ชั้น -กระป๋องทั่วไป

ชนิดผลิตภัณฑ์ของบริษัทแยกตามกลุ่มผู้ใช้กระป๋อง

บรรจุภัณฑ์มีความหลากหลาย และมีจำนวนชนิดมากมาย รวมถึงการใช้วัสดุในการผลิตบรรจุภัณฑ์ก็มีความหลากหลายเป็นอันมาก ได้แก่

- วัสดุจากแก้ว เช่น ขวด โหล
- วัสดุจากพลาสติก เช่น ขวดพลาสติก ขวดเพ็ท
- วัสดุจากโลหะ เช่น กระป๋องเหล็กเคลือบตีบุก กระป๋องเคลือบโครเมียม และกระป๋องอลูมิเนียม

สำหรับผลิตภัณฑ์ทั้งสองชนิดของบริษัท เป็นผลิตภัณฑ์ที่ใช้กับบรรจุภัณฑ์ที่เป็นวัสดุโลหะเท่านั้น จึงอาจกล่าวได้ว่าบริษัทผลิตผลิตภัณฑ์แบ่งเป็น 3 กลุ่มใหญ่ คือ

1. กลุ่มผลิตภัณฑ์ที่ใช้บรรจุภัณฑ์อาหารกระป๋อง (Food and Beverage Can)

บริษัทผลิตสินค้าที่ใช้ในอุตสาหกรรมอาหารมากที่สุด โดยสินค้าของบริษัทเป็นที่รู้จักและแพร่หลายในกลุ่มผู้ผลิตกระป๋องบรรจุอาหารมากที่สุด เนื่องจากตลาดอุตสาหกรรมกระป๋องในประเทศไทยมีขนาดใหญ่และบริษัทมีประสบการณ์ยาวนานในการผลิตสินค้าสำหรับกลุ่มดังกล่าว และให้ความสำคัญในการพัฒนาและผลิตผลิตภัณฑ์ในกลุ่มอุตสาหกรรมอาหารอย่างต่อเนื่อง ในกลุ่มสินค้าที่ผลิตเพื่ออุตสาหกรรมอาหารกระป๋องนี้ยังสามารถจัดแบ่งได้ 2 ประเภท ดังนี้

- 1.1 ผลิตภัณฑ์สำหรับกระป๋องบรรจุอาหาร (Food Can) เป็นกลุ่มสินค้าหลักของบริษัท โดยบริษัทเป็นหนึ่งในผู้เชี่ยวชาญในการผลิตยางยาแนวฝากระป๋องสูตร Water Base และแลคเกอร์เคลือบกระป๋องสูตร Solvent Base ที่ใช้ผลิตกระป๋องอาหาร เพื่อป้อนสู่อุตสาหกรรมการผลิตอาหารของประเทศ ผลิตภัณฑ์ของบริษัทได้รับการยอมรับและใช้กับกระป๋องอาหารที่หลากหลาย เช่น กระป๋องปลาซาร์ดีน กระป๋องปลาทูน่า กระป๋องนมผง และกระป๋อง ผลิตภัณฑ์อื่นๆ ปัจจุบันบริษัทผลิตสินค้าที่ใช้กับบรรจุภัณฑ์ในอุตสาหกรรมอาหารเป็นหลัก

ยางยาแนวฝากระป๋องและแลคเกอร์เคลือบกระป๋องสำหรับอุตสาหกรรมอาหารจำเป็นต้องใช้วัตถุดิบการผลิตที่มีคุณภาพตามมาตรฐานสากลสำหรับผลิตภัณฑ์เกี่ยวกับอาหาร (Food Grade) ของสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา (Food and Drug Administration “FDA”) ซึ่งเป็นองค์กรที่กำหนดเกณฑ์มาตรฐานผลิตภัณฑ์และกำหนดเคมีภัณฑ์ต้องห้าม มาตรฐานนี้ถือเป็นเกณฑ์มาตรฐานสากลที่ใช้ปฏิบัติกันมาโดยตลอด ทั้งนี้ เพื่อความปลอดภัยต่อผู้บริโภค ทำให้ผู้ผลิตยางยาแนวฝากระป๋องและแลคเกอร์เคลือบกระป๋องจะต้องมีความรู้และความเชี่ยวชาญในการคัดเลือกวัตถุดิบที่ใช้ในการผลิต รวมถึงความรู้ทางด้านเทคโนโลยีการผลิตสำหรับผลิตภัณฑ์พิเศษในกลุ่มนี้

นอกจากแลคเกอร์เคลือบกระป๋องบรรจุอาหารสูตร Solvent Base แล้ว บริษัทยังผลิตแลคเกอร์ที่ใช้เคลือบฝาเปิดแบบต่างๆ รวมถึงฝาเปิด EOE (Easy Open End) ซึ่งเป็นฝาเปิดที่นิยมมากและถูกพัฒนาไปใช้กับ

กระป๋องประเภทต่างๆ อีกทั้งบริษัทยังได้พัฒนาและผลิตแลคเกอร์ซ่อม (Repair Lacquer) เพื่อการเคลือบผาตามรอยปั้งลึกของหูดึงบนผา ซึ่งเป็นที่ยอมรับและเป็นที่แพร่หลายอย่างมากสำหรับผู้ผลิตผากระป๋องดังกล่าว

- 1.2 ผลิตภัณฑ์สำหรับกระป๋องบรรจุเครื่องดื่ม (Beer & Beverage Can) ผลิตภัณฑ์สำหรับกระป๋องเครื่องดื่มนับเป็นอีกกลุ่มผลิตภัณฑ์ของบริษัทที่เป็นที่ยอมรับในประเทศ โดยเฉพาะกระป๋องเครื่องดื่มประเภทเครื่องดื่มน้ำผลไม้ (Fruit Juice) กาแฟกระป๋อง เครื่องดื่มชูกำลังกระป๋อง และเครื่องดื่มอื่นๆ เนื่องจากตลาดเครื่องดื่มมีผลิตภัณฑ์ที่มีความหลากหลายมาก บริษัทจึงได้มีการพัฒนาผลิตภัณฑ์สำหรับกลุ่มเครื่องดื่มน้ำอัดลม เครื่องดื่มประเภทเบียร์ ที่มีความคุณสมบัติในการทนต่อแรงดันก๊าซที่บรรจุอยู่ภายใน บริษัทคาดว่าผลิตภัณฑ์ในกลุ่มนี้จะเป็นอีกกลุ่มผลิตภัณฑ์ที่จะเติบโตในอนาคต ดังนั้นภายใต้แผนนโยบายการสร้างแบรนด์ของบริษัท (Brand Building) บริษัทได้ร่วมมือกับ HENKEL KGaA ในการพัฒนาตลาดซึ่งจะสามารถช่วยเสริมให้การเติบโตของผลิตภัณฑ์ในกลุ่มดังกล่าวเป็นไปอย่างมั่นคงและก้าวหน้ายิ่งขึ้น โดยในปัจจุบันกระป๋องบรรจุเครื่องดื่มในประเทศไทยมีการใช้ยางยาแนวผากระป๋องสูตร Water Base และแลคเกอร์เคลือบกระป๋องสูตร Solvent Base เหมือนกับกระป๋องบรรจุเครื่องดื่มทั่วโลกส่วนใหญ่ เนื่องจากพบว่ากระป๋องเครื่องดื่มประเภทน้ำอัดลมในตลาดโลกบางส่วนมีการใช้แลคเกอร์เคลือบกระป๋องสูตร Water Base ซึ่งคิดเป็นสัดส่วนที่น้อยมากในปัจจุบัน

2. กลุ่มผลิตภัณฑ์ที่ใช้กับบรรจุภัณฑ์ทั่วไป (Non-Food Can)

สินค้าที่ใช้กับบรรจุภัณฑ์กลุ่มนี้ ใช้สำหรับบรรจุสินค้าทั่วไปที่ไม่ใช่อาหารเพื่อการบริโภค แต่ก็ยังคงมีวัตถุประสงค์เพื่อการเก็บรักษาคุณภาพสินค้า รวมถึงเพื่อความสวยงามและการขนส่งสินค้า และเนื่องจากบรรจุภัณฑ์ในกลุ่มนี้มีความหลากหลาย ทั้งรูปแบบ ขนาดของบรรจุภัณฑ์ รวมถึงวัสดุของตัวบรรจุภัณฑ์ ทำให้บริษัทต้องผลิตสินค้าหลากหลายชนิดให้สอดคล้องกับความต้องการของกลุ่มลูกค้า โดยสามารถแบ่งกลุ่มผลิตภัณฑ์เป็น 2 กลุ่มย่อยคือ

- 2.1 ผลิตภัณฑ์สำหรับกระป๋องสเปรย์ (Aerosol Can) ผลิตภัณฑ์กลุ่มนี้ใช้สำหรับบรรจุภัณฑ์ที่ต้องทนต่อแรงดันในการกระป๋องสูงเพราะต้องบรรจุก๊าซในกระป๋องเพื่อให้เกิดแรงดันในการฉีดสเปรย์ออกมา ผลิตภัณฑ์กลุ่มนี้เป็นอีกกลุ่มที่มีแนวโน้มการตลาดที่ดี เพราะสินค้ากลุ่มนี้จะเป็นสินค้าที่ใช้ในชีวิตประจำวันทั่วไปที่มีปริมาณการใช้สูงและมีการเติบโตอย่างต่อเนื่อง เช่น กระป๋องยาฆ่าแมลง กระป๋องสเปรย์แต่งผม เป็นต้น รายได้ของบริษัทที่ได้จากการขายผลิตภัณฑ์ในกลุ่มนี้จะเป็นรายได้จากการขายในต่างประเทศเป็นหลัก ส่วนในประเทศยังมี

จำนวนไม่มากเพราะตลาดในประเทศยังมีการบริโภคกระป๋องประเภทนี้เมื่อเทียบกับประเทศอื่น เนื่องจากสินค้าหลายประเภทที่ต้องใช้กระป๋องสเปรย์ยังเป็นสินค้าสำเร็จรูปที่นำเข้าจากต่างประเทศอยู่ ผลัดกันในกลุ่มที่ใช้กับกระป๋องสเปรย์นั้นนอกจากจะป้องกันกระป๋องจากสิ่งปนเปื้อนและรอยขีดข่วนแล้ว จะต้องมีความสมบัติที่ป้องกันการทำปฏิกิริยาของสินค้าที่บรรจุกับตัวกระป๋องได้เป็นอย่างดี ซึ่งทั้งยางยาแนวฝากระป๋องและแลคเกอร์เคลือบกระป๋องของบริษัทมีความสมบัติที่สามารถป้องกันการทำปฏิกิริยาของสินค้าที่บรรจุกับตัวกระป๋องได้เป็นอย่างดี

- 2.2 ผลิตภัณฑ์สำหรับกระป๋องทั่วไป (General Can) ผลิตภัณฑ์กลุ่มนี้ใช้สำหรับบรรจุภัณฑ์ที่ใช้บรรจุสินค้าทั่วไปซึ่งจะมีความหลากหลาย สินค้าบางประเภทจะมีส่วนผสมของน้ำมันหรือเคมีภัณฑ์ การผลิตสินค้าในกลุ่มนี้จะต้องอาศัยคุณสมบัติพิเศษของยางยาแนวฝากระป๋องและแลคเกอร์เคลือบกระป๋องในการป้องกันการทำปฏิกิริยาระหว่างสินค้าที่บรรจุในกระป๋องกับบรรจุภัณฑ์ ผลิตภัณฑ์ในกลุ่มนี้ใช้กับกระป๋องสี ถังน้ำมัน ถังบรรจุเคมี หรือถังต่างๆ (ไม่รวมถึงบรรจุห่อไม้ ที่เป็นกลุ่มอาหาร) รายได้จากการขายผลิตภัณฑ์ในกลุ่มนี้ยังคงมีไม่มากนัก เพราะปริมาณการใช้ผลิตภัณฑ์ของบริษัทในการผลิตของลูกค้านั้นจะใช้เพียงปริมาณน้อยเมื่อเทียบกับขนาดของบรรจุภัณฑ์ อย่างไรก็ตาม บริษัทมีเป้าหมายที่จะขยายตลาดสำหรับผลิตภัณฑ์กลุ่มนี้ออกไปยังกลุ่มลูกค้าต่างประเทศต่อไป

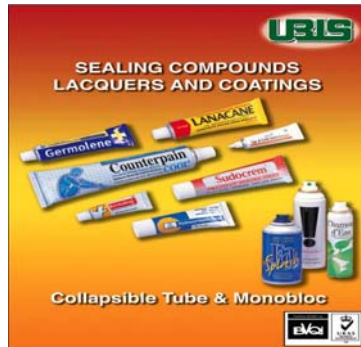
3. กลุ่มผลิตภัณฑ์ที่ใช้กับบรรจุภัณฑ์ประเภทอื่นๆ ที่ไม่ใช่กระป๋อง

บรรจุภัณฑ์กลุ่มนี้จะมีความหลากหลายในการนำไปใช้สำหรับวัสดุสินค้าประเภทต่างๆ ขึ้นอยู่กับการใช้งานของแต่ละรายในการบรรจุสินค้าที่จำหน่าย โดยสามารถจำแนกผลิตภัณฑ์ตามลักษณะของบรรจุภัณฑ์ออกเป็น 3 ประเภท ดังนี้

- 3.1 ผลิตภัณฑ์สำหรับหลอดอลูมิเนียมและโมนอบล็อก (Collapsible Tube & Monobloc) ผลิตภัณฑ์กลุ่มนี้จะใช้สำหรับบรรจุภัณฑ์ที่มีรูปทรงและมีลักษณะเฉพาะ ได้แก่

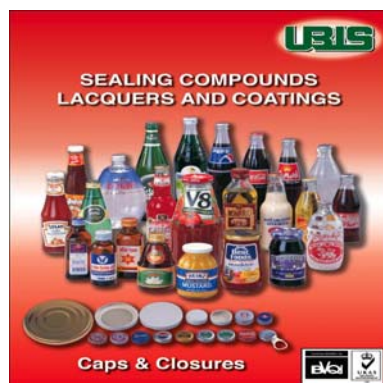
(ก) ผลิตภัณฑ์สำหรับบรรจุภัณฑ์ชนิดหลอดโลหะ (Collapsible Tube) ได้แก่ ผลิตภัณฑ์ที่ใช้กับบรรจุภัณฑ์สำหรับสินค้ากลุ่มเวชภัณฑ์ (ยาครีม ยาเจล) สินค้ากลุ่มเคมี (กาวหลอด) ซึ่งจะใช้แลคเกอร์ในการเคลือบผิวหลอดอลูมิเนียมทั้งด้านในและด้านนอก และใช้ยางยาแนวฝากระป๋องในบริเวณปลายหลอดอลูมิเนียม

- (ข) ผลิตภัณฑ์สำหรับบรรจุภัณฑ์ประเภทโมโนบล็อก (Monobloc) บรรจุภัณฑ์โมโนบล็อกจะมีลักษณะการผลิตที่พิเศษ คือ จะเป็นการผลิตโดยการขึ้นรูปกระป๋องด้วยการรีดขึ้นโลหะจากกันกระป๋องถึงคอกระป๋องจนแบนเป็นรูปทรงกระป๋อง และจะใช้ยางยาแนวฝากระป๋องในการเชื่อมระหว่างฝากระป๋องส่วนหัวติดกับตัวกระป๋อง สินค้าที่ใช้บรรจุภัณฑ์ประเภทนี้ ได้แก่ กระป๋องโฟมโกนหนวด กระป๋องมูส แต่งผม เป็นต้น สำหรับปริมาณขายและรายได้จากการขายผลิตภัณฑ์ของบริษัทในกลุ่มนี้มีไม่มากนัก เนื่องจากสินค้าที่ใช้กระป๋องโมโนบล็อกหลายชนิดนิยมนำเข้าเป็นสินค้าสำเร็จรูปจากต่างประเทศ และส่วนที่ผลิตได้ในประเทศก็ผลิตเพื่อใช้ในประเทศเท่านั้น

- 3.2 ผลิตภัณฑ์สำหรับฝาอื่นๆ (Other Packaging Closure) ผลิตภัณฑ์กลุ่มนี้จะมีความแตกต่างจากผลิตภัณฑ์ของบริษัทประเภทอื่นๆ ข้างต้น เพราะจะเป็นยางยาแนวฝากระป๋องสูตร PVC (PVC Plastisol) ไม่ใช่สูตร Water Base เพราะด้วยคุณลักษณะที่แตกต่างด้วยตัวบรรจุภัณฑ์ที่มีโลหะกับฝาปิดเป็นโลหะ จึงต้องมีส่วนผสมใหม่เพื่อให้เกิดความเหมาะสมในการทำงาน และยังคงคุณสมบัติในการปกป้องและรักษาคุณภาพสินค้าภายในที่เหมือนกัน ผลิตภัณฑ์ของบริษัทในกลุ่มนี้ได้รับการยอมรับจากผู้ผลิตฝาขวดเป็นอย่างดี สินค้าของบริษัทในกลุ่มนี้สามารถแบ่งย่อยเป็น 3 ประเภท ได้แก่

- (ก) ผลิตภัณฑ์สำหรับฝาจีบ (Crown Cap) ผลิตภัณฑ์ของบริษัทในกลุ่มนี้จะมีหน้าที่ป้องกันการรั่วซึมของก๊าซที่บรรจุในขวด เพื่อรักษาสภาพของความซ่าของน้ำดื่มที่อัดก๊าซ ผลิตภัณฑ์ของบริษัทกลุ่มนี้จะใช้กับฝาเครื่องดื่มน้ำอัดลมบรรจุขวดแก้ว เช่น ฝาเครื่องดื่มโคลาโคล่า-น้ำหวาน ฝาเครื่องดื่มเบียร์ และฝาเครื่องดื่มน้ำโซดา เป็นต้น
- (ข) ผลิตภัณฑ์สำหรับฝาเกลียวบิดขาด (ROPP) สำหรับเครื่องดื่มน้ำอัดลมที่มีลักษณะของฝาเปิดเป็นแบบเกลียวใช้การหมุนเพื่อแยกวงแหวนที่รัดอยู่ให้ขาดจากกันจึงจะเปิดฝาขวดได้ สินค้ากลุ่มนี้ ได้แก่ ฝาขวดเครื่องดื่มน้ำอัดลม และฝาขวดเครื่องดื่มน้ำอัดลมชนิดขวดใหญ่ชนิดขวดแก้ว เป็นต้น
- (ค) ผลิตภัณฑ์สำหรับฝาเขี้ยว (Lug Cap) เป็นผลิตภัณฑ์ที่ใช้ในฝาเปิดชนิดหมุนสำหรับเครื่องปรุงรสที่ไม่ได้ใช้ครั้งเดียวหมด เช่น ฝาขวดแยม ฝาขวดซอสมะเขือเทศ และฝาขวดมายองเนส เป็นต้น สามารถถนอมอาหารได้ภายหลังการเปิดใช้

นอกจากผลิตภัณฑ์ในกลุ่มยางยาแนวฝากระป๋องและแลคเกอร์เคลือบกระป๋องแล้ว บริษัทยังเป็นตัวแทนจำหน่ายผลิตภัณฑ์จากต่างประเทศอีก 2 ชนิด เพื่อเพิ่มและเสริมรายได้หลักของบริษัท ได้แก่

- ผลิตภัณฑ์น้ำมันหล่อลื่นสำหรับขึ้นรูปกระป๋องตรา Quaker ของบริษัท Quaker Chemical แห่งสหรัฐอเมริกา ซึ่งจากการประมาณการของผู้บริหารคิดว่ามีส่วนแบ่งตลาดน้ำมันหล่อลื่นสำหรับขึ้นรูปกระป๋องในประเทศประมาณร้อยละ 80 และมีคู่แข่งในตลาดดังกล่าวประมาณ 2-3 ราย โดยบริษัทได้เป็นตัวแทนจำหน่ายสินค้าแต่เพียงผู้เดียวในประเทศไทย ลักษณะการใช้งานของน้ำมันหล่อลื่นดังกล่าวจะใช้ในอุตสาหกรรมผลิตกระป๋องและอุตสาหกรรมผลิตเหล็กทั่วไป
- ผลิตภัณฑ์น้ำหมึกพิมพ์กระป๋อง ของบริษัท Rollchem Enterprise โดยบริษัทได้เป็นตัวแทนจำหน่ายสินค้าในตลาดประเทศไทย ลักษณะการใช้งานเป็นน้ำหมึกที่ใช้ในการพิมพ์กระป๋อง

การจำหน่ายสินค้าทั้ง 2 ชนิดดังกล่าว บริษัทได้อาศัยฐานลูกค้าเดิมที่บริษัทมีอยู่เป็นกลุ่มลูกค้าหลัก

3.2 การตลาดและการแข่งขัน

3.2.1 กลยุทธ์การตลาด

สินค้าของบริษัทเป็นเคมีภัณฑ์ที่เป็นส่วนประกอบสำคัญในอุตสาหกรรมกระป๋องที่เกี่ยวข้องกับสินค้าอุปโภคบริโภค ซึ่งมีลักษณะไม่ค่อยผันผวนตามวัฏจักรธุรกิจและมีแนวโน้มการเติบโตที่สม่ำเสมอ ประกอบกับสินค้าของบริษัทเป็นสินค้าที่ขายให้กับโรงงานอุตสาหกรรม (Industrial Product) ไม่ใช่การขายตรงไปยังผู้บริโภค (Consumer Product) บริษัทจึงวางแผนการตลาดอย่างต่อเนื่องเพื่อส่งเสริมการขายในระยะยาว โดยนโยบายการตลาดหลักของบริษัทมุ่งเน้นที่คุณภาพและการพัฒนาผลิตภัณฑ์ รวมทั้งการสร้างความสัมพันธ์และการตอบสนองความต้องการของลูกค้าเป็นสำคัญเพื่อการเติบโตในระยะยาว

บริษัทมีเป้าหมายเป็นผู้ผลิตรายแรกในฝากระป๋องและแลคเกอร์เคลือบกระป๋องสำหรับอุตสาหกรรมผลิตบรรจุภัณฑ์โลหะที่ครบวงจร โดยมีคุณภาพสินค้าและบริการในระดับที่สร้างความพึงพอใจให้กับลูกค้าสูงสุด ภายใต้แบรนด์ UBIS เพื่อผลักดันให้สินค้าและแบรนด์ UBIS เป็นที่ยอมรับในเอเชีย

กลยุทธ์และนโยบายการตลาด

- (1) รักษาคุณภาพของผลิตภัณฑ์ (Quality Product) บริษัทผลิตสินค้าให้ได้มาตรฐานระดับสากลภายใต้มาตรฐานระบบบริหารคุณภาพ ISO 9001:2000
- (2) พัฒนาผลิตภัณฑ์อย่างต่อเนื่อง (Continuous Improvement) บริษัทมีนโยบายพัฒนาผลิตภัณฑ์อย่างต่อเนื่องให้ตรงกับความต้องการผลิตภัณฑ์และลักษณะการใช้ผลิตภัณฑ์ และให้ใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพ (Practical Use Product) รวมถึงการปรับปรุงคุณภาพผลิตภัณฑ์ให้เหมาะสมกับเครื่องจักรและการใช้งานของลูกค้า รักษาความสัมพันธ์กับลูกค้าอย่างใกล้ชิด (Closed Vender Relationship) บริษัทมีนโยบายรักษาความสัมพันธ์กับลูกค้าอย่างใกล้ชิดเสมือนว่าลูกค้าเป็นหุ้นส่วนของบริษัท เพื่อที่จะผลิตผลิตภัณฑ์ได้ตรงตามความต้องการลูกค้า
- (3) ตอบสนองการเปลี่ยนแปลงความต้องการของลูกค้าอย่างรวดเร็ว (Fast Respond) บริษัทมีนโยบายที่จะตอบสนองความต้องการของลูกค้าอย่างรวดเร็ว ทั้งการส่งมอบสินค้าและการบริการหลังการขาย
- (4) การสร้างแบรนด์ให้เป็นที่ยอมรับในระดับสากล เพื่อให้สินค้าเป็นที่ยอมรับในตลาดโลก
- (5) ขยายช่องทางการจำหน่ายในตลาดต่างประเทศ โดยเพิ่มผู้แทนจำหน่ายในประเทศต่างๆ มากขึ้น

กลุ่มลูกค้าเป้าหมาย

กลุ่มลูกค้าเป้าหมายในประเทศ

บริษัทมีนโยบายที่จะผลิตผลิตภัณฑ์ให้ครอบคลุมทุกส่วนการตลาด โดยมีผลิตภัณฑ์ที่มีคุณสมบัติเป็นไปตามที่ลูกค้าในแต่ละ Segment ต้องการใช้ โดยมีลักษณะกลยุทธ์การตลาดที่จัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์ครอบคลุมทุกส่วนการตลาด (Full Coverage Segmentation) อย่างไรก็ตาม บริษัทนับเป็นบริษัทที่มีความเชี่ยวชาญพิเศษและมีชื่อเสียงในผลิตภัณฑ์ที่ใช้ในกลุ่มผู้ผลิตกระป๋องโลหะสำหรับบรรจุอาหารและตลาดกระป๋องสเปรย์ ส่วนตลาดกระป๋องเครื่องดื่มเป็นตลาดที่มีขนาดใหญ่ แต่บริษัทมีส่วนแบ่งการตลาดในส่วนตลาดนี้น้อย บริษัทมีเป้าหมายหลักในการเพิ่มส่วนแบ่งการตลาดในส่วนตลาดนี้

กลุ่มลูกค้าเป้าหมายในต่างประเทศ

สำหรับตลาดต่างประเทศจะมีการดำเนินการที่แตกต่าง โดยจะเน้นกลุ่มเป้าหมายที่แตกต่างกันไปตามลักษณะสภาพการแข่งขัน สภาพตลาดและลักษณะเฉพาะของประเทศนั้นๆ

ตลาดประเทศจีน บริษัทเน้นกลุ่มเป้าหมายเป็นผู้ผลิตกระป๋องสเปรย์ เนื่องจากส่วนตลาดดังกล่าวมีขนาดใหญ่ จำนวนคู่แข่งน้อยราย และบริษัทมีความเชี่ยวชาญผลิตภัณฑ์ดังกล่าวเป็นพิเศษ และมีนโยบายขยายตลาดไปเพื่อเพิ่มส่วนแบ่งการตลาดในส่วนผู้ผลิตกระป๋องบรรจุอาหาร และกระป๋องเครื่องดื่มเบียร์และน้ำอัดลม

ตลาดประเทศอินเดีย มาเลเซียและสิงคโปร์ บริษัทมุ่งเน้นกลุ่มเป้าหมายเป็นผู้ผลิตกระป๋องบรรจุอาหาร เนื่องจากเป็นผลิตภัณฑ์ที่บริษัทมีความเชี่ยวชาญ

อนึ่ง บริษัทจะทำการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการขาย เช่น จำนวนคู่แข่ง การผูกขาด ขนาดตลาดและอัตราการเติบโตของตลาดในแต่ละประเทศ ก่อนที่จะเลือกเน้นกลุ่มเป้าหมายในแต่ละประเทศ

นโยบายราคา

บริษัทมีนโยบายในการกำหนดราคาของผลิตภัณฑ์แก่ลูกค้าโดยคำนึงถึงสถานะตลาดและความแข่งขันเป็นสำคัญ

3.2.2 ภาวะอุตสาหกรรมและการแข่งขัน

3.2.2.1 ภาพรวมอุตสาหกรรมผลิตยางยาแนวฝากระป๋องและแลคเกอร์เคลือบกระป๋อง

ปัจจุบัน ประเทศไทยยังไม่มีมีการเก็บรวบรวมข้อมูลอุตสาหกรรมยางยาแนวฝากระป๋องและแลคเกอร์เคลือบกระป๋อง ดังนั้น ในการศึกษาและประเมินการเติบโตของอุตสาหกรรมจึงจำเป็นต้องนำข้อมูลของอุตสาหกรรมอื่นที่เกี่ยวข้องมาพิจารณาประกอบการวิเคราะห์

สำหรับอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับอุตสาหกรรมผลิตยางยาแนวฝากระป๋องและแลคเกอร์เคลือบกระป๋อง ได้แก่ อุตสาหกรรมผลิตกระป๋อง เนื่องจากผลิตภัณฑ์ทั้ง 2 ชนิดดังกล่าวเป็นวัตถุดิบที่ใช้ในการผลิตกระป๋องชนิดต่างๆ โดยผู้ผลิตกระป๋องจะต้องนำเหล็กแผ่นเคลือบดีบุก (Tin Plate Sheet) เหล็กแผ่นเคลือบปราศจากดีบุก (Tin-Free Sheet) หรือแผ่นอลูมิเนียม (Aluminums Sheet) มาตัดเป็นแผ่นเล็กเพื่อขึ้นรูปเป็นชิ้นส่วนกระป๋องและเคลือบผิวด้วยแลคเกอร์เพื่อป้องกันการขีดข่วนและรักษาคุณภาพกระป๋อง และใช้ยางยาแนวฝากระป๋องเพื่ออุด (Sealing) รอยต่อระหว่างตัวกระป๋องกับฝากระป๋อง

ทั้งนี้ กระป๋องบรรจุอาหารที่ผลิตในประเทศไทยส่วนใหญ่จะผลิตจากเหล็กแผ่นเคลือบดีบุกและเหล็กแผ่นเคลือบปราศจากดีบุก คงมีส่วนน้อยที่ผลิตจากอลูมิเนียม และโดยส่วนใหญ่เหล็กแผ่นเคลือบดีบุกและเหล็กแผ่นเคลือบปราศจากดีบุกที่ผลิตหรือนำเข้าเข้ามาในประเทศไทยจะถูกนำไปใช้ในอุตสาหกรรมผลิตกระป๋องเป็นส่วนใหญ่ ดังนั้น ในการวิเคราะห์แนวโน้มการเติบโตของอุตสาหกรรมผลิตกระป๋องในประเทศ จึงจะนำข้อมูลความต้องการบริโภคเหล็กแผ่นเคลือบดีบุก

และเหล็กแผ่นเคลือบปราศจากดีบุกมาประกอบการพิจารณาด้วย เนื่องจากข้อมูลอุตสาหกรรมผลิตกระป๋องในประเทศไทยเองก็ยังคงมีอยู่อย่างจำกัด

แผนภาพแสดงการผลิตกระป๋องและวัตถุดิบที่เกี่ยวข้อง

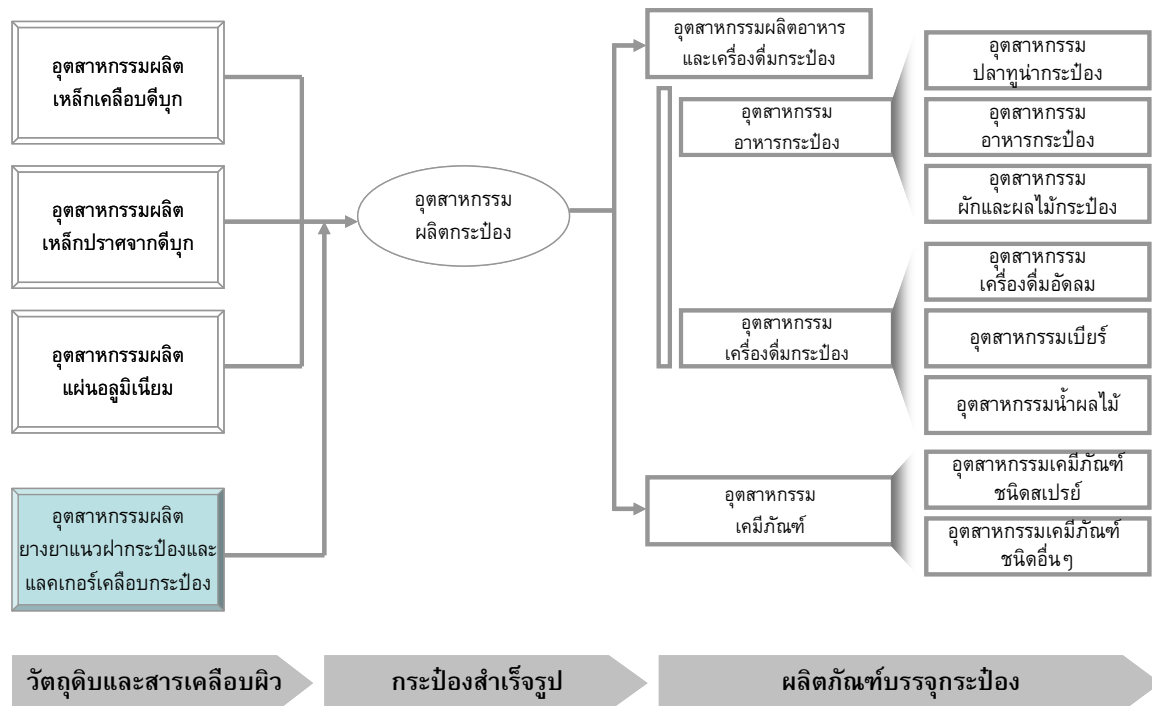

หากพิจารณาถึงอุตสาหกรรมต่อเนื่องจากอุตสาหกรรมผลิตกระป๋อง พบว่ามีการนำกระป๋องไปใช้มากที่สุด ในอุตสาหกรรมผลิตอาหารและเครื่องดื่มกระป๋อง อุตสาหกรรมผลิตเคมีสเปรย์ และอุตสาหกรรมผลิตสารเคมี โดยเฉพาะในประเทศไทย อุตสาหกรรมที่บริโภคกระป๋องสูงสุด คือ อุตสาหกรรมอาหารกระป๋องและเครื่องดื่มกระป๋อง โดยนักวิเคราะห์อุตสาหกรรมคาดการณ์ว่า สัดส่วนการบริโภคกระป๋องของอุตสาหกรรมอาหารและเครื่องดื่มกระป๋องจะมีมากกว่าร้อยละ 90 ของความต้องการบริโภคกระป๋องภายในประเทศ และจากสัดส่วนการบริโภคกระป๋องของอุตสาหกรรมอาหารและเครื่องดื่มกระป๋องดังกล่าว ร้อยละ 75 จะนำไปใช้สำหรับอุตสาหกรรมอาหารกระป๋อง และร้อยละ 25 จะนำไปใช้สำหรับอุตสาหกรรมเครื่องดื่มกระป๋อง

สำหรับอุตสาหกรรมอาหารกระป๋อง สามารถแบ่งย่อยเป็นอุตสาหกรรมผลิตปลากระป๋อง อุตสาหกรรมผลิตผักและผลไม้กระป๋อง ซึ่งรวมไปถึงสับปะรดกระป๋องและผลไม้กระป๋อง เนื่องจากประเทศไทยเป็นฐานการผลิตและส่งออกสำคัญของปลากระป๋องและสับปะรดกระป๋อง ดังนั้น อุตสาหกรรมการผลิตอาหารทั้ง 2 ประเภท จึงเป็นตัวบ่งชี้ความต้องการบริโภคกระป๋องในประเทศมากกว่าอุตสาหกรรมอื่นๆ และบ่งชี้ความต้องการบริโภคยางยานว้ากระป๋องและแลคเกอร์เคลือบกระป๋องด้วย

สำหรับอุตสาหกรรมเครื่องดื่มกระป๋อง ประกอบด้วยอุตสาหกรรมเครื่องดื่มน้ำอัดลม อุตสาหกรรมเบียร์ อุตสาหกรรมเครื่องดื่มประเภทน้ำผลไม้และเครื่องดื่มกาแฟเป็นหลัก ซึ่งการเติบโตของอุตสาหกรรมเครื่องดื่มกระป๋องต่างๆ ข้างต้น จะมีผลต่อความต้องการกระป๋อง และจะส่งผลต่อความต้องการใช้ยางยานว้ากระป๋องและแลคเกอร์เคลือบกระป๋องด้วยเช่นเดียวกัน แต่เป็นสัดส่วนที่น้อยกว่าอุตสาหกรรมอาหารกระป๋อง

ภาพแสดงความเกี่ยวเนื่องของอุตสาหกรรมผลิตยางยานวฬากระป้องและแลคเกอร์เคลือบกระป้องกับอุตสาหกรรมอื่น

3.2.2.2 โครงสร้างอุตสาหกรรมและภาวะอุตสาหกรรมผู้ผลิตยางยานวฬากระป้องและแลคเกอร์เคลือบกระป้อง

ตลาดยางยานวฬากระป้อง

ผู้ผลิตยางยานวฬากระป้องจะผลิตและจำหน่ายผลิตภัณฑ์ให้แก่ลูกค้าหลัก ได้แก่ ผู้ผลิตกระป้องซึ่งเป็นกลุ่มเดียวกับลูกค้าของแลคเกอร์เคลือบกระป้อง สำหรับมูลค่าตลาดของยางยานวฬากระป้องนั้น ผู้บริหารบริษัทได้ประมาณว่ามีมูลค่าประมาณ 100-150 ล้านบาทต่อปี และมีอัตราการเติบโตประมาณร้อยละ 4-7 ต่อปี ซึ่งเป็นไปในทิศทางเดียวกับตลาดแลคเกอร์เคลือบกระป้อง

ผู้ผลิตยางยานวฬากระป้องในประเทศไทยมีจำนวนน้อยราย โดยมีผู้ผลิตรายใหญ่เพียง 2 ราย ได้แก่ บริษัท ยูบิส (เอเชีย) จำกัด (มหาชน) และ W.R. Grace (Thailand) Limited (ประเทศสหรัฐอเมริกา) ในผลิตภัณฑ์กลุ่มนี้ จากการประมาณของผู้บริหารของบริษัทเห็นว่า บริษัทเป็นผู้นำตลาดโดยมีส่วนแบ่งตลาดร้อยละ 60-70 ของตลาดรวมในประเทศไทย ในขณะที่ W.R. Grace (Thailand) Limited ซึ่งเป็นบริษัทขนาดใหญ่ที่ผลิตและจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์เคมีภัณฑ์จำนวนมาก แต่หากนับในส่วนตลาดยางยานวฬากระป้องในประเทศไทยยังมีส่วนแบ่งการตลาดน้อยกว่าบริษัท

ตลาดแลคเกอร์เคลือบกระป้อง

แลคเกอร์เคลือบกระป้องเป็นผลิตภัณฑ์ที่ใช้เคลือบกระป้องด้านใน ด้านนอก และฝากระป้อง โดยผู้ผลิตจะจำหน่ายแลคเกอร์เคลือบกระป้องให้แก่ลูกค้าหลัก ได้แก่ ผู้ผลิตกระป้องซึ่งผู้ผลิตกระป้องจะเป็นผู้เคลือบแลคเกอร์ในขั้นตอนการผลิตกระป้องและจัดส่งกระป้องให้แก่ผู้ใช้ ได้แก่ ผู้ผลิตอาหารกระป้องหรือสารบรรจุกระป้องอื่นๆ

สำหรับมูลค่าตลาดและความต้องการแลคเกอร์เคลือบกระป้องรวมถึงยางยานวฬากระป้องนั้น ในประเทศไทยยังไม่มีสถาบันใดเก็บข้อมูลดังกล่าว แต่อย่างไรก็ดี ผู้บริหารบริษัทได้ประมาณการขนาดของตลาดแลคเกอร์เคลือบกระป้องในประเทศไทยว่ามีประมาณ 2,000-3,000 ล้านบาทต่อปี โดยมีอัตราการเติบโตที่ประมาณร้อยละ 4-7 ต่อปี โดยพิจารณาเทียบกับปริมาณการเติบโตของการบริโภคเหล็กเคลือบตีบุกและอัตราการเติบโตของอุตสาหกรรมผลิตกระป้อง และอุตสาหกรรมผลิตสัปะรดกระป้องและปลาทุ่นำกระป้องเป็นหลัก

สำหรับผู้ผลิตแลคเกอร์เคลือบกระป๋องนั้น ปัจจุบันมีจำนวนน้อยลงไปมากในรอบ 20 ปีที่ผ่านมา เนื่องจากการควบรวมกิจการ จึงทำให้บริษัทที่เหลืออยู่เป็นบริษัทที่มีความชำนาญและมีประสบการณ์ยาวนาน และเป็นบริษัทข้ามชาติขนาดใหญ่ บริษัทข้ามชาติที่ดำเนินธุรกิจในประเทศไทย ได้แก่ Valspar (สหรัฐอเมริกา) PPG Industries (สหรัฐอเมริกา) ICI Coating (อังกฤษ) Toyo Ink (ญี่ปุ่น) เป็นต้น

บริษัทนับว่าเป็นผู้ผลิตสัญชาติไทยรายเดียวที่มีส่วนแบ่งการตลาดใกล้เคียงกับกลุ่มบริษัทดังกล่าว โดยผู้บริหารของบริษัทประมาณว่าบริษัทมีส่วนแบ่งการตลาดประมาณร้อยละ 10-15 และนับว่าเป็นผู้ผลิตและจำหน่ายแลคเกอร์เคลือบกระป๋องรายใหญ่หนึ่งในห้ารายของประเทศ

เทคโนโลยีผลิตภัณฑ์ยางยานวฉากกระป๋องและแลคเกอร์เคลือบกระป๋องทั่วโลก

สำหรับผู้ผลิตภัณฑ์ยางยานวฉากกระป๋องและแลคเกอร์เคลือบกระป๋องทั่วโลกนั้น มีอยู่ 2 ประเภท คือ สูตร Water Base และสูตร Solvent Base ซึ่งมีการใช้และการพัฒนาที่แตกต่างกัน โดยผลิตภัณฑ์ที่เป็น Solvent Base มีการใช้และพัฒนามายาวนานกว่าผลิตภัณฑ์ที่เป็น Water Base อย่างไรก็ดีในช่วงหลายปีที่ผ่านมา เนื่องจากกระแสการรักษาสิ่งแวดล้อมที่รุนแรงขึ้นทำให้ผลิตภัณฑ์ที่เป็น Water Base ได้รับความสนใจและมีการพัฒนามากขึ้น แต่ทั้งนี้ผลสำเร็จในด้านการพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่เป็น Water Base สำหรับผลิตภัณฑ์ยางยานวฉากกระป๋องมีพัฒนาการที่ก้าวหน้าและเป็นที่ยอมรับจากผู้ใช้งานมากกว่าเมื่อเปรียบเทียบกับแลคเกอร์เคลือบกระป๋อง

ทั้งนี้ เนื่องด้วยเหตุผลทางเทคนิคและต้นทุน ยางยานวฉากกระป๋องมีคุณสมบัติที่ทำให้การผลิตสามารถควบคุมคุณภาพของยางยานวฉากกระป๋องสูตร Water Base ให้มีคุณสมบัติที่ใกล้เคียงหรือดีกว่าสูตร Solvent Base และได้ในราคาที่ต่ำกว่า จึงทำให้พัฒนาการของยางยานวฉากกระป๋องสูตร Water Base ก้าวหน้าไปเร็วกว่าและเป็นนิยมใช้แพร่หลายทั่วโลก โดยประมาณการว่ายางยานวฉากสูตร Water Base มีสัดส่วนการใช้งานมากถึงร้อยละ 70 และที่เหลือจะเป็นเฉพาะผลิตภัณฑ์บางประเภทที่จำเป็นต้องใช้สูตร Solvent Base

ส่วนผลิตภัณฑ์แลคเกอร์เคลือบกระป๋องสูตร Water Base กลับไม่ได้รับความนิยมเท่าที่ควร เนื่องจากเทคนิคการพัฒนาผลิตภัณฑ์ Water Base ประสบปัญหาในการพัฒนาคุณภาพให้เทียบเคียงกับสูตร Solvent Base ในระดับราคาที่สามารถแข่งขันได้ ทำให้แลคเกอร์เคลือบกระป๋องสูตร Water Base ในตลาดโลกไม่ประสบความสำเร็จในเชิงพาณิชย์ มีเพียงบางประเภทที่ใช้อยู่ เช่น แลคเกอร์ที่ใช้ในอุตสาหกรรมผลิตกระป๋องอลูมิเนียมสำหรับน้ำอัดลม เป็นต้น

3.2.2.3 โครงสร้างและภาวะอุตสาหกรรมการผลิตกระป๋อง

อุตสาหกรรมการผลิตกระป๋องนับว่าเป็นหนึ่งในอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ของประเทศ เนื่องจากประเทศไทยเป็นผู้ส่งออกอาหารกระป๋องรายใหญ่ของโลก โดยเป็นผู้ส่งออกปลาทูน่ากระป๋องอันดับหนึ่งของโลก และเป็นผู้ส่งออกสับปะรดกระป๋องหนึ่งในสามรายหลักของโลก รวมถึงเป็นผู้ส่งออกผลไม้และอาหารกระป๋องอื่นๆ ในอันดับต้นๆ ของโลก ทำให้มีความต้องการใช้กระป๋องในปริมาณที่สูงกว่าประเทศที่มีประชากรใกล้เคียงกัน และจากการเติบโตของเศรษฐกิจโลกและนโยบายของรัฐบาลที่จะผลักดันอุตสาหกรรมอาหารให้เป็นอุตสาหกรรมหลักของประเทศ ภายใต้นโยบายที่ต้องการให้ประเทศไทยเป็นครัวของโลกนั้น ทำให้แนวโน้มอุตสาหกรรมอาหารกระป๋องจะมีทิศทางการเติบโตในระยะยาวที่ดี แต่ถึงกระนั้นนโยบายการกีดกันทางการค้ายังคงส่งผลในแง่ลบต่อการเติบโตของอุตสาหกรรม

ปัจจุบัน ประเทศไทยมีผู้ผลิตกระป๋องโลหะทุกประเภทรวมกันมากกว่าร้อยละร้อย ประกอบด้วยผู้ผลิตกระป๋องรายใหญ่ประมาณ 10-12 ราย และผู้ผลิตขนาดกลางประมาณ 20-30 ราย และที่เหลือเป็นผู้ผลิตขนาดเล็กที่มีกำลังการผลิตไม่เกิน 1,000 ตันต่อปีและมีชนิดของบรรจุภัณฑ์กระป๋องที่ผลิตจำนวนน้อย อย่างไรก็ตาม ผู้ผลิตอาหารบางรายก็ได้ลงทุนเพื่อทำการผลิตกระป๋องเพื่อใช้ในอุตสาหกรรมของตนเอง เช่น กลุ่มไทยเบฟเวอร์เรจ และกลุ่มบริษัท โดล ไทยแลนด์ เป็นต้น

อุตสาหกรรมผลิตกระป๋องเป็นอุตสาหกรรมที่มีฐานข้อมูลจำกัดทั้งในด้านการผลิต การตลาด และการแข่งขัน ดังนั้นการวิเคราะห์แนวทางการเติบโตและขนาดอุตสาหกรรมจึงไม่สามารถระบุได้อย่างชัดเจน จากการปรึกษาผู้เชี่ยวชาญ

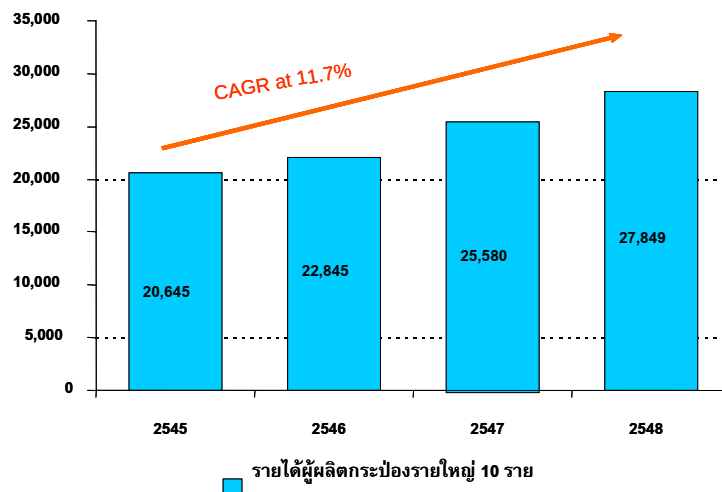
คาดว่า ขนาดของอุตสาหกรรมดังกล่าวจะอยู่ประมาณ 40,000-50,000 ล้านบาท และมีอัตราการเติบโตประมาณร้อยละ 4-7 ต่อปี

หากพิจารณากลุ่มผู้ผลิตกระป๋องรายใหญ่ 10 รายแรก พบว่าระหว่างปี 2544-2547 มีอัตราการเติบโตเฉลี่ยของรายได้ที่ร้อยละ 11.7 ต่อปี สอดคล้องกับอัตราการเติบโตของปริมาณการใช้เหล็กเคลือบตีบุก และเหล็กปราศจากตีบุกที่มีอัตราเติบโตเฉลี่ยประมาณร้อยละ 16.0 ในระหว่างปี 2544-2547 แต่หากพิจารณาในปี 2548 พบว่าความต้องการเหล็กเคลือบตีบุกและเหล็กปราศจากตีบุกตกลงถึงร้อยละ 22 แต่หากพิจารณาอัตราการเติบโตเฉลี่ยของความต้องการเหล็กเคลือบตีบุกและเหล็กปราศจากตีบุกระหว่างปี 2544-2548 พบว่ายังคงเติบโตในอัตราร้อยละ 4.7

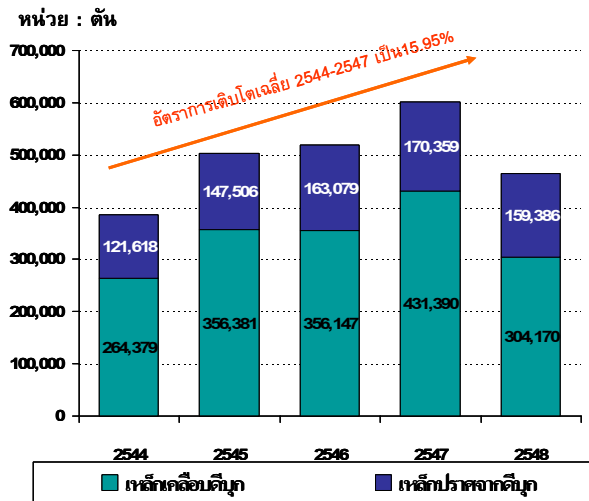
อนึ่ง อัตราการเติบโตของปริมาณการใช้เหล็กเคลือบตีบุกและเหล็กปราศจากตีบุกอาจไม่สามารถเป็นตัวชี้วัดอัตราการเติบโตของอุตสาหกรรมกระป๋องในประเทศได้ถูกต้องครบถ้วน ทั้งนี้ เนื่องจากเหล็กแผ่นดังกล่าวบางส่วนจะถูกนำไปใช้ในอุตสาหกรรมอื่นๆ ด้วย เช่น อุตสาหกรรมก่อสร้างและอุตสาหกรรมรถยนต์ เป็นต้น แต่ยังคงนับเป็นส่วนน้อยเมื่อเทียบกับการนำไปใช้ในอุตสาหกรรมผลิตบรรจุภัณฑ์และกระป๋อง นอกจากนี้ อัตราการเติบโตของรายได้ของผู้ผลิตกระป๋องรายหลักก็อาจไม่สามารถใช้เป็นเครื่องชี้วัดการเติบโตของอุตสาหกรรมผลิตกระป๋องได้ถูกต้องครบถ้วน เนื่องจากเป็นเพียงข้อมูลส่วนหนึ่งที่ไม่ได้พิจารณาและครอบคลุมรายได้ของผู้ผลิตทั้งหมดในอุตสาหกรรม

แผนภาพแสดงการเติบโตรายได้ของผู้ผลิตกระป๋องรายใหญ่

หน่วย: ล้านบาท

แผนภาพแสดงการเติบโตของปริมาณการใช้เหล็กเคลือบดีบุกและเหล็กปราศจากดีบุก

เนื่องจากภาวะและการเติบโตของอุตสาหกรรมผลิตกระป๋องจะขึ้นอยู่กับ การเติบโตของอุตสาหกรรมต่อเนื่องอื่นๆ โดยเฉพาะอุตสาหกรรมอาหารทะเลกระป๋อง ซึ่งมีมูลค่าการส่งออกถึง 43,702 ล้านบาทในปี 2548 และมีอัตราการเติบโตเฉลี่ยระหว่างปี 2545-2548 ที่ร้อยละ 11.3 ต่อปี โดยอุตสาหกรรมปลากระป๋องถือว่าเป็นอุตสาหกรรมอาหารกระป๋องที่มีขนาดใหญ่ที่สุดและมีผลกระทบต่อความต้องการใช้กระป๋องมากที่สุด โดยมีปริมาณการส่งออกถึง 36,368 ล้านบาทในปี 2548 และมีอัตราการเติบโตที่สูงถึงร้อยละ 14.7 ต่อปี ระหว่างปี 2545-2548

นอกจากอุตสาหกรรมอาหารทะเลกระป๋องแล้ว อุตสาหกรรมผักและผลไม้กระป๋องก็เป็นอุตสาหกรรมที่มีความต้องการบริโภคกระป๋องจำนวนมาก เห็นได้จากปริมาณการส่งออกผลไม้กระป๋องที่ 18,392 ล้านบาท และผักกระป๋องและแปรรูปที่ 9,104 ล้านบาทในปี 2548 และมีอัตราการเติบโตเฉลี่ยของการส่งออกระหว่างปี 2545-2548 ที่สูงถึงร้อยละ 10.0 และร้อยละ 9.6 ตามลำดับ

ตารางแสดงมูลค่าการส่งออกของสินค้าในบรรจุภัณฑ์โลหะ

สินค้าส่งออก	2545	2546	2547	2548	2549 (มค.-พค.)	CAGR 2545-2548
อาหารทะเลกระป๋องและแปรรูป	86,502	88,793	90,749	100,603	41,187	5.2%
อาหารทะเลกระป๋อง	31,719	34,699	36,490	43,702	19,107	11.3%
ทูน่ากระป๋อง	24,087	27,600	29,212	36,368	16,293	14.7%
ชาร์ดินกระป๋อง	1,618	1,968	2,124	2,502	1,028	15.7%
ปูกระป๋อง	3,326	3,045	3,263	3,264	1,068	(0.6%)
กุ้งกระป๋อง	2,162	1,550	1,347	1,097	418	(20.2%)
หอยลายกระป๋อง	399	371	368	267	94	(12.5%)
ปลาหมึกกระป๋อง	128	166	176	204	117	16.8%
ผลไม้กระป๋องและแปรรูป	24,593	29,522	31,372	34,676	15,994	12.1%
ผลไม้กระป๋อง	13,830	15,794	16,810	18,392	8,360	10.0%
สับปะรดกระป๋อง	8,708	10,752	11,166	12,122	5,671	11.7%
ผลไม้รวมกระป๋อง	2,300	2,424	2,869	3,222	1,404	11.9%
ผลไม้กระป๋องอื่น ๆ	2,822	2,618	2,775	3,048	1,285	2.6%
น้ำผลไม้	5,954	8,050	7,144	7,483	3,791	7.9%
ผักกระป๋องและแปรรูป	6,915	7,619	8,442	9,104	3,972	9.6%
ข้าวโพดฝักอ่อนกระป๋อง	1,643	1,646	1,675	2,053	912	7.7%
หน่อไม้กระป๋อง	652	535	504	481	168	(9.6%)

ที่มา: ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร โดยความร่วมมือของกรมศุลกากร

จากข้อมูลดังกล่าวพบว่า อุตสาหกรรมผลิตกระป๋องยังมีแนวโน้มการเติบโตที่ดี สืบเนื่องจากความต้องการกระป๋องที่เพิ่มขึ้นจากอุตสาหกรรมอาหารกระป๋อง โดยเฉพาะอุตสาหกรรมปลากระป๋อง อุตสาหกรรมอาหารทะเลกระป๋อง และอุตสาหกรรมผักผลไม้กระป๋อง โดยแนวโน้มการเติบโตของอุตสาหกรรมผลิตกระป๋องน่าจะอยู่ที่ประมาณร้อยละ 4-5 ต่อปีในระยะยาวแต่อาจจะเพิ่มสูงขึ้นในระยะสั้น หากอุตสาหกรรมต่อเนื่องที่สำคัญ เช่น อุตสาหกรรมปลากระป๋อง มีความต้องการใช้กระป๋องเพิ่มสูงขึ้น

3.2.2.4 โครงสร้างและภาวะอุตสาหกรรมอาหารทะเลกระป๋อง

อุตสาหกรรมผลิตอาหารทะเลกระป๋องเป็นอุตสาหกรรมที่ใช้แรงงานเป็นปัจจัยสำคัญในการผลิตแต่ใช้เทคโนโลยีการผลิตไม่สูง ในปี 2547 ประเทศไทยมีโรงงานผลิตอาหารกระป๋องที่จดทะเบียนกับกรมโรงงานประมาณ 55 ราย แบ่งเป็นผู้ผลิตปลากระป๋องจำนวน 13 ราย ปลากระป๋องจำนวน 19 ราย และที่เหลือ 23 รายเป็นการผลิตอาหารกระป๋องอื่นๆ เช่น กุ้งกระป๋อง ปูกระป๋อง หอยลายกระป๋องและปลาหมึกกระป๋อง เป็นต้น โดยมีกำลังการผลิตรวมประมาณ 800,000 ตันปี (รวมกำลังการผลิตอาหารสัตว์เลี้ยงซึ่งใช้เศษที่เหลือจากการผลิตอาหารทะเลเป็นวัตถุดิบ) แบ่งเป็นการผลิตปลากระป๋องประมาณ 360,000 ตัน ปลาซาร์ดีนกระป๋อง 137,600 ตัน อาหารทะเลกระป๋องอื่นๆ 139,700 ตัน และอาหารสัตว์เลี้ยง 139,500 ตัน

ในปี 2547 ประเทศไทยมีมูลค่าการส่งออกอาหารทะเลกระป๋องเพิ่มขึ้นในอัตราที่ลดลง อันเนื่องมาจากวัตถุดิบด้านปริมาณสัตว์น้ำที่จับได้ลดลงซึ่งส่งผลให้ระดับราคาสินค้าสูงขึ้น อาหารทะเลกระป๋องของไทยจึงมีระดับราคาสูงขึ้นด้วย อย่างไรก็ตาม ในปี 2548 การผลิตและการส่งออกขยายตัวเพิ่มเล็กน้อย โดยผลิตภัณฑ์อาหารทะเลที่มีมูลค่าการส่งออกสูงสุด คือ ปลากระป๋อง ซึ่งประเทศไทยเป็นผู้ส่งออกรายใหญ่อันดับ 1 ของโลก รองลงมา ได้แก่ ปลาซาร์ดีนกระป๋อง ปูกระป๋อง กุ้งกระป๋อง ปลากระป๋อง และอาหารทะเลกระป๋องอื่นๆ การขยายตัวที่เพิ่มขึ้นเป็นผลของการทำข้อตกลงเขตการค้าเสรีกับออสเตรเลียและอินเดีย ทั้งนี้ตามข้อตกลงขอเสรีจะลดภาษีนำเข้าปลากระป๋องไทยจากเดิมร้อยละ 5 เหลือร้อยละ 2.5 ในปี 2548 และเหลือร้อยละ 0 ในปี 2550 ซึ่งจะทำให้สินค้าไทยมีราคาถูกลง สำหรับกลุ่มประเทศในยุโรป หรือ EU ได้ปรับเพิ่มโควตาการนำเข้าปลากระป๋องให้กับไทยเป็น 13,390 ตัน ลดอัตราภาษีนำเข้าปลากระป๋องจากอัตราร้อยละ 24 เหลืออัตราภาษีนำเข้าที่ร้อยละ 12 ต่อปี เริ่มมีผลบังคับใช้วันที่ 1 กรกฎาคม 2547 ถึง 30 มิถุนายน 2548 เป็นต้น จึงเป็นส่วนผลักดันให้มีอัตราการเติบโตที่สูงขึ้น แต่ในปี 2548-2549 ผู้ผลิตอาหารทะเลกระป๋องต้องเผชิญกับภาระต้นทุนที่มีแนวโน้มปรับตัวสูงขึ้น ทั้งจากวัตถุดิบหลัก ค่าเชื้อเพลิง และราคาเหล็กแผ่นทำกระป๋อง

3.2.2.5 โครงสร้างและภาวะอุตสาหกรรมผักและผลไม้กระป๋อง

เช่นเดียวกับการผลิตอาหารทะเลกระป๋อง การผลิตผักและผลไม้กระป๋องเป็นอุตสาหกรรมที่ใช้เทคโนโลยีที่ไม่ซับซ้อนและประกอบด้วยผู้ผลิตจำนวนมาก อุตสาหกรรมผักและผลไม้กระป๋องที่เป็นอุตสาหกรรมส่งออกสำคัญคือ สับปะรดกระป๋อง ผลไม้รวมกระป๋อง เงาะและลำไยกระป๋อง อย่างไรก็ตาม สับปะรดกระป๋องจัดเป็นอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ที่สุดและมีมูลค่าการส่งออกสูงสุด

ปี 2547-2548 ภาวะตลาดส่งออกผักและผลไม้กระป๋องมีอัตราการขยายตัวที่ชะลอลง โดยเฉพาะตลาดในสหรัฐอเมริกา ซึ่งเป็นตลาดหลักและมีสัดส่วนเกือบร้อยละ 30 ของมูลค่าตลาดส่งออกรวม ขยายตัวเพียงร้อยละ 3.7 จากช่วงเดียวกันของปีก่อน ประกอบกับการส่งออกผลไม้กระป๋องไทยไปยังตลาดสหภาพยุโรปมีแนวโน้มประสบปัญหาการกีดกันทางการค้าจากมาตรการที่ไม่ใช่ภาษีมากขึ้น เช่น การอ้างถึงการปนเปื้อน GMOs เป็นต้น ถึงแม้ในช่วงที่ผ่านมาผักและผลไม้มีราคาดีจึงให้เกษตรกรเพิ่มผลผลิต ซึ่งผลไม้ที่นิยมบรรจุในกระป๋องเพื่อส่งออก ได้แก่ สับปะรด เงาะ เงาะสด ไล่ สับปะรด ลำไย และกะทิ เป็นต้น ส่วนผักที่นิยมบรรจุกระป๋อง ได้แก่ ข้าวโพดฝักอ่อน และหน่อไม้ เป็นต้น แต่เนื่องจากภาวะปัญหาระยะแล้งและภาวะน้ำท่วมอาจทำให้มีผลผลิตออกสู่ตลาดลดลงได้ รวมทั้งต้นทุนวัตถุดิบหลักที่ใช้ผลิตบรรจุภัณฑ์กระป๋องและต้นทุนค่าขนส่งมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ทำให้การผลิตผักและผลไม้กระป๋องของไทยขยายตัวในอัตราชะลอลงโดยผู้ประกอบการหันมาผลิตสินค้าผักและผลไม้ส่งออกในบรรจุภัณฑ์ชนิดอื่นทดแทน

3.2.3 ภาวะการแข่งขันและคู่แข่งในอุตสาหกรรม

ตลาดยางยานแนวฝากระป๋อง

ในส่วนตลาดยางยานแนวฝากระป๋องนั้น มีผู้ผลิตและขายสินค้าในตลาดรายใหญ่เพียง 2 ราย คือ ยูบิส (เอเชีย) และ W.R. Grace จากประเทศอเมริกา ทั้งนี้เนื่องจากจากผู้ผลิตรายเล็กอื่นๆ ยังขาดเทคโนโลยีการผลิตและขาดความเชื่อถือในด้านคุณภาพทำให้ที่ผ่านมาไม่มีบริษัทใดเป็นคู่แข่งที่ใกล้เคียงกับทั้ง 2 บริษัท

ดังนั้น หากพิจารณาถึงสภาพการแข่งขันจึงอาจกล่าวได้ว่า ตลาดยางยานแนวฝากระป๋องมีสภาวะการแข่งขันอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีการแข่งขันเฉพาะในกลุ่มบริษัทรายใหญ่ไม่กี่รายเท่านั้น ส่วนผู้ผลิตรายเล็กจะแข่งขันกันในตลาดสินค้าคุณภาพต่ำที่มีขนาดตลาดเล็ก

ตลาดแลคเกอร์เคลือบกระป๋อง

ในอุตสาหกรรมผลิตแลคเกอร์เคลือบกระป๋องของโลกมีผู้ผลิตแลคเกอร์เคลือบกระป๋องจำนวนมาก แต่ทั้งนี้บริษัทขนาดใหญ่ที่ดำเนินธุรกิจในประเทศไทยเป็นบริษัทข้ามชาติรายใหญ่ 4-5 ราย โดยบริษัทถือเป็นผู้ผลิตไทยรายเดียวที่มีส่วนแบ่งการตลาดอยู่ในกลุ่มห้าอันดับแรกของตลาด บริษัทจัดเป็นผู้ผลิตที่มีความเชี่ยวชาญในแลคเกอร์เคลือบกระป๋องในอุตสาหกรรมอาหาร สำหรับผู้ผลิตรายอื่นนั้น การผลิตและจำหน่ายแลคเกอร์เคลือบกระป๋องเป็นธุรกิจย่อยซึ่งเป็นส่วนน้อยของธุรกิจการผลิตและจำหน่ายสีต่างๆ ที่เป็นธุรกิจหลัก

ผู้ผลิตแลคเกอร์เคลือบกระป๋องรายใหญ่	สัญชาติ
ICI Coating	UK
PPG Industries	USA
Toyo Ink	Japan
Valspar	USA
ยูบิส (เอเชีย)	Thai

แหล่งที่มา : Turner,T.A. "Canmaking for Can Fillers"

อนึ่ง สภาพการแข่งขันในตลาดแลคเกอร์เคลือบกระป๋องอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง เนื่องจากมีคู่แข่งในตลาดจำนวนไม่มาก และแต่ละรายมีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน อีกทั้งมีฐานลูกค้าเป็นของตนเอง ทำให้ไม่มีรายใดเป็นผู้นำหรือกำหนดทิศทางการตลาดอย่างชัดเจน รวมถึงผลิตภัณฑ์ดังกล่าวไม่มีสินค้าทดแทนและยากที่ผู้ผลิตรายใหม่จะเข้ามาดำเนินธุรกิจแข่งขันด้วย เนื่องจากข้อจำกัดทางเทคโนโลยีและความน่าเชื่อถือทำให้การแข่งขันอยู่ระดับปานกลาง

3.3 กระบวนการผลิตและกำลังการผลิต

3.3.1 กระบวนการผลิต

ผลิตภัณฑ์ส่วนใหญ่ของบริษัทจำหน่ายให้กับโรงงานที่จะนำไปใช้สำหรับผลิตเป็นกระป๋องบรรจุอาหาร และเครื่องดื่ม ลูกค้าของบริษัทจึงเป็นบริษัทใหญ่ที่มีสายการผลิตที่ต้องการผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพ น่าเชื่อถือ คุณสมบัติสม่ำเสมอ และตรงตามข้อกำหนดที่ได้ตกลงกันไว้ บริษัทจึงได้ใช้กระบวนการผลิตโดยมีระบบการตรวจสอบที่อ้างอิงได้ตามมาตรฐานระบบการบริหารคุณภาพ ISO 9001:2000 บริษัทมีสายการผลิตสองสาย คือ

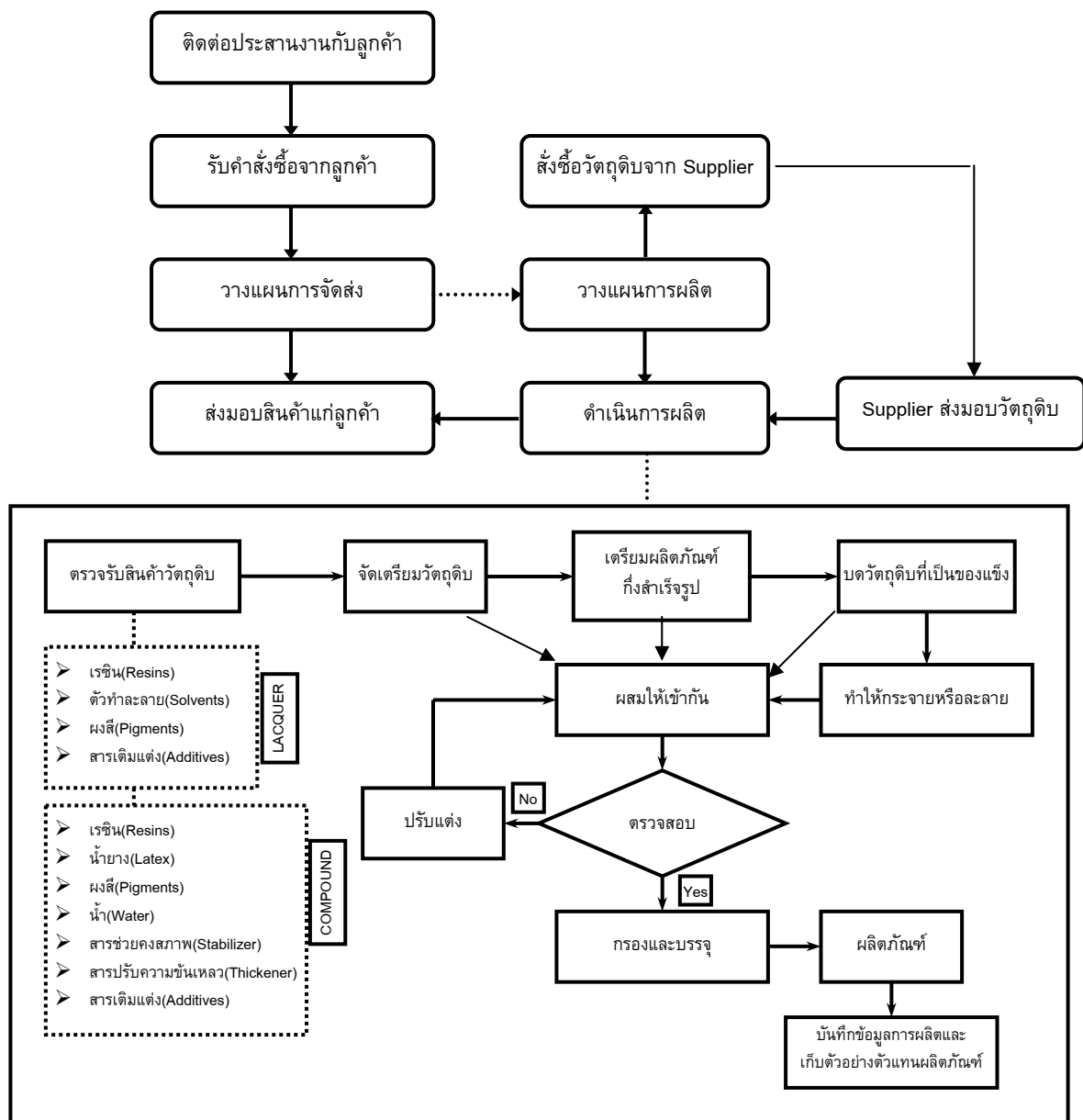
- 1) ยางยานแนวฝากระป๋อง
- 2) แลคเกอร์เคลือบกระป๋อง

การดำเนินการผลิตของผลิตภัณฑ์ทั้งสองสายมีลำดับดังนี้

- 1) การรับสินค้า (Raw material receiving) เป็นขั้นตอนสำคัญโดยวัตถุดิบทุกชนิดที่จะนำมาผลิตผลิตภัณฑ์ของบริษัทจะต้องผ่านการตรวจรับและอนุญาตจากแผนกตรวจสอบคุณภาพของบริษัทก่อน วัตถุดิบทุกชนิดจะต้องมีคุณสมบัติ

- ครบถ้วนตามข้อกำหนดของวัตถุดิบที่บริษัทกำหนดขึ้น (raw material specification) จึงจะสามารถนำไปใช้ในกระบวนการผลิตต่อไป
- 2) การเตรียมวัตถุดิบ (Raw material preparation) เป็นการนำวัตถุดิบที่ผ่านการตรวจสอบคุณสมบัติมาซึ่งน้ำหนักตามที่กำหนดไว้ในสูตรการผลิต บริษัทมีสูตรการผลิตของสินค้าแต่ละชนิดที่กำหนดไว้เป็นรหัส (code) เพื่อให้สะดวกในการเรียกชื่อและความปลอดภัยของตัวสูตรเอง อีกทั้งบริษัทจะต้องตรวจสอบ เครื่องชั่ง ตวง วัดและจัดให้มีการสอบเทียบเป็นประจำตามที่กำหนดเพื่อให้การชั่งน้ำหนักมีความน่าเชื่อถือตลอดเวลา
 - 3) การเตรียมสินค้ากึ่งสำเร็จรูป (Semi-finish preparation) เป็นการนำวัตถุดิบมาแปรสภาพเป็นสินค้ากึ่งสำเร็จรูปก่อนที่จะนำไปผสมกับวัตถุดิบตัวอื่นเพื่อผลิตเป็นผลิตภัณฑ์สำเร็จรูปต่อไป
 - 4) การบด (Grinding) เป็นขั้นตอนการบดวัตถุดิบที่เป็นของแข็งเช่น resin และ pigment ให้มีความละเอียดตามเกณฑ์ที่กำหนดเพื่อให้เหมาะสมที่จะนำไปใช้ต่อไป
 - 5) การทำให้กระจาย และ/หรือ การทำให้ละลาย (Dispersing/Dissolving) ขั้นตอนนี้เป็นการนำวัตถุดิบที่เป็นผงมาจนให้กระจายแตกตัวหรือมาละลายในสารทำละลายเพื่อให้เหมาะสมในการนำไปผลิตในขั้นตอนต่อไป
 - 6) การผสมให้เข้ากัน (Homogenizer) เป็นการนำวัตถุดิบหรือสินค้ากึ่งสำเร็จรูปที่เตรียมไว้ตามสูตรการผลิตมาผสมให้เข้ากัน โดยปรับแต่งให้ได้คุณสมบัติตามที่กำหนดไว้ และให้เหมาะสมกับการใช้งานของลูกค้าแต่ละราย
 - 7) การตรวจสอบคุณภาพ (Quality Control: Q.C.) เป็นขั้นตอนสำคัญในการผลิตแต่ละขั้นตอนไม่ว่าจะเป็นการรับวัตถุดิบ การเตรียมสินค้ากึ่งสำเร็จรูป การบด การผสม หรือการปรับแต่ง วัตถุดิบหรือสารผสมดังกล่าว จะต้องผ่านการควบคุม กำกับ และตรวจสอบโดยเจ้าหน้าที่จากแผนกควบคุมคุณภาพเท่านั้น บริษัทได้ให้ความสำคัญของห้องควบคุมคุณภาพจึงได้ลงทุนและปรับปรุงเครื่องมือที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพให้ได้มาตรฐาน อีกทั้งยังสรรหาบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในด้านตรวจสอบคุณภาพเข้ามาปฏิบัติหน้าที่ในหน่วยงานดังกล่าว
 - 8) การกรองและการบรรจุ (Filtering and Packing) เมื่อได้รับการอนุมัติการตรวจสอบจากแผนกตรวจสอบคุณภาพแล้ว ผลิตภัณฑ์จะกรองผ่านระบบการกรองลงสู่ภาชนะบรรจุ ชนิดของภาชนะบรรจุจะขึ้นอยู่กับลักษณะการใช้งานและความเหมาะสมของภาชนะบรรจุแต่ละชนิดโดยจะมีป้ายชื่อและรหัสการผลิตติดไว้บนบรรจุภัณฑ์ทุกใบ รหัสการผลิตนี้จะทำให้สามารถติดตามข้อมูลการผลิตของผลิตภัณฑ์ที่บรรจุอยู่ภายในภาชนะนั้นได้
 - 9) การบันทึกข้อมูลการผลิต การเก็บตัวอย่างตัวแทนผลิตภัณฑ์ และการเก็บรักษา (Batch Manufacturing Information and Retaining sample) บริษัทมีการจัดเก็บบันทึกข้อมูลการผลิตและตัวอย่างเพื่อเอาไว้เป็นหลักฐานอ้างอิงและตรวจสอบในกรณีที่ลูกค้ามีข้อสงสัยในคุณภาพหรือการใช้งานของสินค้าตัวนั้นๆ
- ทั้งนี้ในการผลิตสินค้าทั้งสองอย่างจะมีขั้นตอนการผลิตที่คล้ายกัน แต่มีความแตกต่างในส่วนผสมและสูตรขั้นตอนการผลิต

แผนภาพแสดงขั้นตอนการผลิต

3.3.2 เครื่องจักรที่ใช้ในการผลิตและกำลังการผลิต

โรงงานตั้งอยู่ที่ 48/1 หมู่ที่ 6 ถนนเพชรเกษม ตำบลคลองใหม่ อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม บนพื้นที่จำนวนประมาณ 8 ไร่ โดยมีอาคารโรงงาน 2 หลัง

เครื่องจักรในการผลิต

การผลิตของบริษัทจัดเป็นอุตสาหกรรมที่ไม่ต้องลงทุนในเครื่องจักรและอุปกรณ์สูง และมีสายการผลิตที่สลับซับซ้อนไม่มาก แต่ต้องใช้เทคโนโลยีผลิตภัณฑ์และเทคนิคการผลิตสูงใกล้เคียงกับโรงงานผลิตของบริษัทใหญ่ข้ามชาติทั้งหลาย เครื่องจักรของบริษัทเป็นเครื่องกวน เครื่องบด เครื่องผสม ซึ่งบริษัทมีปริมาณเครื่องจักรที่เพียงพอที่จะใช้ในการผลิต และในกรณีที่ต้องการขยายกำลังการผลิตเพิ่มเติม บริษัทก็สามารถจัดซื้อ จัดหาจากผู้ผลิตทั้งภายในและสั่งตรงจากต่างประเทศได้ในระยะเวลาอันรวดเร็ว

กำลังการผลิตและอัตราการผลิต

	2547	2548	2549
กำลังการผลิต (หน่วย : เมตริกตัน)			
ยางยานวฬการะปอง	2,700	3,000*	3,000*
แลคเกอร์เคลือบการะปอง	2,700	3,000*	4,000*
กำลังการผลิตรวม	5,400	6,000	7,000
ปริมาณการผลิต (หน่วย : เมตริกตัน)			
ยางยานวฬการะปอง	2,214	2,336	2,749
แลคเกอร์เคลือบการะปอง	1,908	2,624	2,723
ปริมาณการผลิตรวม	4,122	4,960	5,472
อัตราการใช้กำลังการผลิต (หน่วย : ร้อยละ)			
ยางยานวฬการะปอง	82	78.9	91.6
แลคเกอร์เคลือบการะปอง	70.7	87.5	68.1
อัตราการใช้กำลังการผลิตรวม	76.3	82.7	78.2

* เป็นกำลังการผลิตที่ผลิต 12 ชั่วโมงต่อวัน หนึ่งกะ

ปกติบริษัทจะทำงานในช่วงเวลากลางวันตั้งแต่ 8 โมงเช้า ถึง 5 โมงเย็น ในกรณีที่มีคำสั่งเร่งด่วนจากลูกค้าทั้งภายในและต่างประเทศ บริษัทก็พร้อมที่จะให้พนักงานทำงานล่วงเวลาเพื่อทำการผลิตสนองต่อความต้องการเหล่านั้น

ในกรณีที่มีการรับคำสั่งซื้อเข้ามามาก หรือคาดว่าจะมีลูกค้าเพิ่มมากขึ้นเป็นอย่างมาก บริษัทก็สามารถเพิ่มกำลังการผลิตโดยการเพิ่มกะการทำงานขึ้นอีกหนึ่งกะ ซึ่งจะทำให้ผลผลิตเพิ่มขึ้นทันทีอีกหนึ่งในสาม และทำการส่งเครื่องจักรที่ใช้ในการผลิตหลังจากนั้น ซึ่งเครื่องจักรส่วนใหญ่สามารถผลิตและทำขึ้นได้ในประเทศ ทำให้ไม่ต้องกังวลกับความไม่แน่นอนในการจัดซื้อ จัดหาจากต่างประเทศ ทั้งด้านราคาและการซ่อมแซม

ที่ผ่านมาบริษัทมีการจัดซื้อ จัดหาเครื่องจักรเข้ามาเพิ่มเติมอยู่ตลอด โดยพิจารณาจากปริมาณการผลิตจริงว่าได้เพิ่มขึ้นอย่างสม่ำเสมอถึงจุดความสามารถเต็มของกำลังการผลิตปกติหรือไม่ ในปี 2549 บริษัทได้ทำการสั่งซื้อหม้อกวนและอุปกรณ์เพิ่มเติมเพื่อใช้ในการผลิตยางยานวฬการะปอง เนื่องจากมีแนวโน้มที่จะใช้กำลังการผลิตถึง 100%

นโยบายการผลิตที่สำคัญ คือ เน้นการผลิตสินค้าที่มีคุณภาพตรงกับความต้องการของลูกค้าและสามารถส่งสินค้าได้ตรงตามระยะเวลาที่กำหนด เพื่อให้ลูกค้ามีความเชื่อมั่นและเกิดความพึงพอใจในผลิตภัณฑ์ของบริษัท ทั้งนี้ ในการผลิตทั้งเพื่อส่งออกและขายในประเทศ มีกระบวนการผลิตและใช้วัตถุดิบเหมือนกัน ซึ่งบริษัทเน้นการบริหารงานการผลิตในการจัดลำดับคำสั่งซื้อให้เหมาะสมและสามารถผลิตได้ตามแผนการผลิตที่กำหนดไว้

3.3.3 โครงสร้างสายการผลิต

บริษัทแบ่งหน่วยงานในสายการผลิตเป็น 4 ฝ่าย ได้แก่

- 1) ฝ่ายผลิต
- 2) ฝ่ายระบบบริหารคุณภาพและสำนักงาน
- 3) ฝ่ายห้องปฏิบัติการทดลอง และควบคุมคุณภาพ
- 4) ฝ่ายคลังสินค้าและจัดส่ง

ฝ่ายผลิต มีหน้าที่ในการผลิตยางยานวฬการะปองและแลคเกอร์เคลือบการะปองตามแผนการผลิตที่ได้กำหนดขึ้น ฝ่ายผลิตมีหน้าที่ที่จะต้องวางแผนการผลิต การสั่งซื้อวัตถุดิบและบรรจุภัณฑ์ที่ใช้ในการผลิต การบำรุงรักษาเพื่อป้องกันตลอดจนการดูแลให้เครื่องจักรที่ใช้อยู่ให้มีสภาพพร้อมใช้งานเสมอ (Preventive Maintenance) ฝ่ายผลิตจะได้รับรายงานการคาดการณ์ยอดขายจากสายการตลาดเพื่อใช้ประกอบการวางแผนการผลิตอยู่เป็นประจำ อีกหน้าที่หลักที่สำคัญของฝ่ายผลิต คือ ผลิตสินค้าให้เพียงพอโดยรักษาปริมาณสินค้าคงคลังให้พอเพียงต่อความต้องการลูกค้าในระดับพื้นที่ลูกค้า

ต้องการ และบริหารวัตถุดิบให้มีปริมาณที่น้อยที่สุดทราบเท่าที่ไม่กระทบต่อกระบวนการผลิตของบริษัท ทั้งนี้เพื่อช่วยให้บริษัทมีต้นทุนในการจัดเก็บสินค้าในระดับที่ต่ำที่สุด

ฝ่ายระบบบริหารคุณภาพและสำนักงาน เนื่องจากบริษัทได้ใช้กระบวนการผลิตโดยมีระบบการตรวจสอบที่อ้างอิงได้ตามมาตรฐานระบบการบริหารคุณภาพ ISO 9001:2000 ภายใต้ระบบดังกล่าวบริษัทจะต้องมีการตรวจสอบ ประเมินการทำงานของบุคลากรว่าตรงตามที่ได้กำหนดไว้หรือไม่ การทำงานสามารถตรวจสอบกับข้อกำหนดที่เป็นลายลักษณ์อักษรหรือไม่ และเพื่อให้ระบบสามารถพัฒนาองค์กรภายในบริษัทได้อย่างต่อเนื่อง จึงได้จัดตั้งหน่วยงานนี้ขึ้นเป็นฝ่ายเพื่อให้สามารถทำงานได้เป็นอิสระและสามารถพัฒนาระบบได้อย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ผู้จัดการฝ่ายระบบบริหารคุณภาพยังมีหน้าที่กำกับดูแลงานด้านธุรการของโรงงานเพื่อตอบสนองความต้องการของทุกฝ่ายในโรงงานอีกด้วย

ฝ่ายห้องปฏิบัติการทดลอง และควบคุมคุณภาพ มีหน้าที่ในการตรวจรับวัตถุดิบโดยการตรวจสอบคุณสมบัติให้ตรงตามข้อกำหนดที่เขียนไว้ และงานด้านควบคุมคุณภาพของผลิตภัณฑ์ที่ผลิตขึ้นให้เป็นไปตามข้อกำหนด และความต้องการของลูกค้า ในฝ่ายนี้จะแบ่งออกเป็น 2 แผนก คือ แผนกยางยานวฬการะป้อง และ แผนกแลคเกอร์เคลือบกระป้อง ทั้งสองแผนกจะมีหน้าที่และขั้นตอนการดำเนินงานที่เหมือนกันแต่จะแบ่งความรับผิดชอบออกตามกลุ่มผลิตภัณฑ์ที่รับผิดชอบตามสายการผลิต โดยที่บริษัทมีห้องปฏิบัติการ (Laboratory) สองห้องแยกจากกันประจำอาคารผลิต เพื่อให้การควบคุมคุณภาพเป็นไปตามวัตถุประสงค์และนโยบายด้านคุณภาพของบริษัท

ฝ่ายคลังสินค้าและจัดส่ง รับผิดชอบตั้งแต่กระบวนการรับสินค้าเข้ามา จะต้องจัดเก็บตามชนิดและประเภทของสินค้า แต่ละชนิดไม่ปะปนกัน โดยคำนึงถึงความเป็นระเบียบเรียบร้อย ความปลอดภัย ความสะดวกในการนำมาใช้ และความเสียหายที่จะเกิดขึ้นเนื่องจากการจัดเก็บไม่ถูกต้อง รวมทั้งรับผิดชอบในการจัดส่งสินค้าให้แก่ลูกค้าตามกำหนด

3.3.4 นโยบายและกระบวนการเก็บรักษาสูตร

เนื่องจากสูตรที่ใช้ในการผลิตมีความหลากหลายโดยจำแนกตามประเภทการใช้งานของบริษัทลูกค้า ทำให้บริษัทมีสูตรการผลิตเป็นจำนวนมาก และสูตรการผลิตก็เป็นหนึ่งปัจจัยที่มีความสำคัญต่อการดำเนินธุรกิจของบริษัท ทำให้ต้องมีมาตรการในการเก็บรักษาสูตรการผลิตไว้อย่างดีและเป็นความลับ บริษัทดำเนินการโดยกำหนดเป็นหมวดหมู่ตามรหัสสินค้า และใช้รหัส (code) ในการเรียกชื่อวัตถุดิบที่อยู่ในสูตรการผลิตเพื่อป้องกันการรั่วไหลไปสู่กลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง โดยในขั้นตอนการผลิตนั้น พนักงานฝ่ายผลิตจะทำงานโดยทำการเบิกวัตถุดิบตามรหัสจากใบแสดงการผลิต (Batch sheet) ที่ระบุขั้นตอนการผลิตและสูตรการผลิต ทำให้พนักงานฝ่ายผลิตไม่สามารถรู้สูตรทางเคมีที่ชัดเจนได้ ซึ่งเป็นวิธีการป้องกันไม่ให้สูตรเกิดการรั่วไหลในการขั้นตอนผลิตได้

นอกจากการให้ความสำคัญกับการเก็บรักษาสูตรการผลิตแล้ว บริษัทยังให้ความสำคัญกับปัจจัยความสำเร็จด้านอื่น ได้แก่ การพัฒนาผลิตภัณฑ์อย่างต่อเนื่อง การสร้างความเชื่อมั่นในผลิตภัณฑ์ การรักษาฐานลูกค้า และการตอบสนองความต้องการลูกค้าอย่างทันท่วงที ล้วนเป็นกลยุทธ์สำคัญที่ทำให้สามารถดำเนินธุรกิจให้ประสบความสำเร็จได้

3.4 วัตถุดิบและคู่ค้า (Raw material and Supplier)

3.4.1 วัตถุดิบที่ใช้ในการผลิต

วัตถุดิบหลักที่ใช้ในการผลิตยางยานวฬการะป้องและแลคเกอร์เคลือบกระป้อง ส่วนใหญ่เป็นสารเคมีที่ได้มาจากอุตสาหกรรมปิโตรเคมี เช่น เรซิน โพลีเมอร์ ตัวทำละลายและสารเคมีอื่นๆ นั้น ซึ่งวัตถุดิบดังกล่าวสามารถหาได้ง่ายในตลาดโลกและไม่มีปัญหาภาวะการขาดแคลน บริษัทสามารถสั่งซื้อจากตัวแทนจำหน่ายในประเทศหรือนำเข้าจากต่างประเทศโดยตรง แต่ทั้งนี้ราคาของวัตถุดิบอาจมีความผันผวนตามกลไกตลาด โดยในรอบ 1-2 ปีที่ผ่านมา ราคาวัตถุดิบในกลุ่มดังกล่าวมีการผันผวนกว่าร้อยละ 15-20 ประกอบกับการที่ผู้ผลิตสารเคมีดังกล่าวเป็นผู้ผลิตข้ามชาติขนาดใหญ่จำนวนน้อยรายและการที่บริษัทซื้อสินค้าในปริมาณที่น้อยเมื่อเทียบกับยอดขายของผู้ผลิตสารเคมีดังกล่าว ทำให้บริษัทไม่มีอำนาจต่อรองในด้านราคามากนัก

สำหรับวัตถุดิบอีกประเภทหนึ่งเป็นผลิตภัณฑ์จากธรรมชาติ ได้แก่ น้ำยางธรรมชาติ เป็นต้น ซึ่งผลิตภัณฑ์ดังกล่าวบริษัท จัดหาได้ง่ายจากผู้ผลิตในประเทศและไม่เคยประสบปัญหาภาวะการขาดแคลน

- ยางยานว้ากระป๋อง

วัตถุดิบหลักที่ใช้ในการผลิตยางยานว้ากระป๋อง ประกอบด้วย ยางธรรมชาติ ยางสังเคราะห์ เรซิน แอมโมเนีย และ สารเคมีอื่นๆ

ยางธรรมชาติ (Natural Latex)

เป็นวัตถุดิบที่ใช้ในการผลิตยางยานว้ากระป๋องซึ่งเป็นเนื้อยางหลักในการทำหน้าที่ประสานรอยต่อ บริษัทซื้อน้ำยาง ธรรมชาติทั้งหมดจากผู้ผลิตในประเทศรายใหญ่ 1-2 รายเป็นหลัก

โพลีเมอร์หรือยางสังเคราะห์ (Synthetic Latex)

โพลีเมอร์หรือยางสังเคราะห์มีคุณสมบัติสำคัญในการช่วยปรับคุณสมบัติน้ำยาง ทำใหยางยานว้ากระป๋องที่ผลิตได้มี มาตรฐานตามที่กำหนด โดยเป็นวัตถุดิบที่กำหนดความหนืด ความยืดหยุ่น การทนความร้อน รวมถึงน้ำหนักและ ความถ่วงจำเพาะของผลิตภัณฑ์ยางยานว้ากระป๋อง โดยส่วนใหญ่โพลีเมอร์จะต้องนำเข้าจากต่างประเทศซึ่งจะมี ทั้งลักษณะเป็นเม็ดและของเหลว โดยบริษัทจะนำเข้าโดยตรงหรือผ่านตัวแทนจำหน่ายในประเทศ

แอมโมเนีย (Ammonia Water)

แอมโมเนียจะมีหน้าที่เป็นตัวทำละลายในการผสมยางธรรมชาติ โพลีเมอร์และสารผสมอื่นๆ เข้าด้วยกัน ซึ่งบริษัทจะ ซื้อแอมโมเนียทั้งหมดจากผู้ผลิตในประเทศ

สารเคมีอื่นๆ (Other Chemical material)

สารเคมีอื่นๆ ประกอบด้วย เรซิน สารปรับปรุงคุณภาพ สารรักษาสภาพ ผงสี สารป้องกันการเสื่อมสภาพ และสารเพิ่ม คุณสมบัติซึ่งจะเป็นสารปรับปรุงสมบัติทางเคมีและกายภาพ ให้ได้คุณสมบัติตามลักษณะผลิตภัณฑ์และลักษณะลูกค้า สารเคมีอื่นๆ ส่วนใหญ่ต้องนำเข้าจากต่างประเทศ ทั้งโดยตรงและผ่านจากตัวแทนในประเทศ

- แล็คเกอร์เคลือบกระป๋อง

วัตถุดิบหลักที่ใช้ในการผลิตแล็คเกอร์เคลือบกระป๋องประกอบด้วย สารทำละลาย เรซิน และสารเคมีอื่นๆ

สารทำละลาย (Solvent)

สารทำละลายมีหน้าที่เป็นตัวละลายเรซินชนิดต่างๆ รวมถึงสารเคมีอื่นๆ ให้ผสมเข้าด้วยกัน ซึ่งในกระบวนการผลิต กระป๋อง ผู้ผลิตจะนำกระป๋องที่เคลือบแล็คเกอร์ไปอบที่อุณหภูมิสูงเพื่อให้สารทำละลายระเหยออกทั้งหมดคงเหลือแต่ เนื้อแล็คเกอร์ที่เคลือบตัวกระป๋องอยู่ สำหรับสารทำละลายโดยส่วนใหญ่บริษัทจะนำเข้าจากต่างประเทศทั้งโดยตรงและ ผ่านตัวแทนจำหน่าย

เรซิน (Epoxy Resin)

เรซินหรืออีพอกซี เรซิน เป็นส่วนสำคัญที่ทำให้แล็คเกอร์เคลือบกระป๋องมีคุณสมบัติได้ตามมาตรฐานที่กำหนด โดย เรซินจะเป็นตัวกำหนดคุณสมบัติในการทนความร้อน การทนทานการขีดข่วนและการกัดกร่อนจากสิ่งที่เป็นกรดใน กระป๋อง โดยส่วนใหญ่จะต้องนำเข้าเรซินจากต่างประเทศซึ่งจะมีทั้งลักษณะเป็นเม็ดหรือเป็นของเหลว โดยบริษัทจะ นำเข้าโดยตรงหรือผ่านตัวแทนจำหน่ายในประเทศ

สารเคมีอื่นๆ (Other Chemical material)

เช่นเดียวกับสารเคมีอื่นๆ ที่ผสมในยางยานว้ากระป๋องนั้น สารเคมีอื่นๆ ประกอบด้วยสารทำให้เกิดปฏิกิริยา สารเร่งปฏิกิริยา สารปรับปรุงคุณภาพ สารทำให้สี ผงสี และสารเพิ่มคุณสมบัติซึ่งจะเป็นสารปรับปรุงสมบัติทางเคมีและ กายภาพ ให้ได้คุณสมบัติตามลักษณะผลิตภัณฑ์และลักษณะลูกค้า โดยส่วนใหญ่สารดังกล่าวจะนำเข้าจากต่างประเทศ

3.4.2 การจัดหาวัตถุดิบ

บริษัทซื้อวัตถุดิบส่วนใหญ่จากผู้ผลิตสารเคมีชั้นนำทั้งในและต่างประเทศ โดยคู่ค้าหลักของบริษัท ได้แก่ บริษัท ดาวเคมีคอลส์ แปซิฟิก จำกัด บริษัท ดาวเคมีคอลส์ ประเทศไทย จำกัด และบริษัท เซลล์ ประเทศไทย จำกัด

กระบวนการสั่งซื้อวัตถุดิบ

บริษัทมีนโยบายในการสั่งซื้อวัตถุดิบโดยพิจารณาจากประมาณการยอดขายในอนาคต และบริษัทจะตรวจสอบยอดวัตถุดิบที่ใช้ในการผลิตอย่างสม่ำเสมอ และหากพบว่ามีความจำเป็นต้องสั่งซื้อวัตถุดิบ ฝ่ายการผลิตจะแจ้งให้ฝ่ายจัดซื้อเป็นผู้สั่งซื้อวัตถุดิบโดยจะเผื่อเวลาในการสั่งซื้อและส่งของ (Lead Time) ซึ่งขึ้นอยู่กับผู้จัดจำหน่ายแต่ละรายทั้งในประเทศและต่างประเทศ

นอกจากนี้ บริษัทต้องปฏิบัติตามมาตรฐาน ISO 9001 โดยในการติดต่อสั่งซื้อวัตถุดิบ บริษัทต้องควบคุมและคัดเลือกคู่ค้าโดยพิจารณาคุณสมบัติ ดังนี้

1. ความสามารถในการส่งมอบ พิจารณาจากเวลาในการส่งมอบสินค้า ความถูกต้องของสินค้า จำนวนสินค้า สภาพของบรรจุภัณฑ์ และความสมบูรณ์ของเอกสารในการส่งมอบ
2. ความน่าเชื่อถือของผู้ขาย พิจารณาจากชื่อเสียงและความเชี่ยวชาญของคู่ค้าในสินค้านั้นๆ คู่ค้าต้องได้รับการรับรอง ISO 9001 และมีลูกค้าอยู่ในกลุ่มอุตสาหกรรมเดียวกับบริษัท
3. การบริการสนับสนุนการขาย พิจารณาจากความสามารถในการสนับสนุนเอกสารในการส่งมอบ การติดตามผลการเสนอขายหลังการขาย การให้ความช่วยเหลือในการหาข้อมูล

อนึ่ง การพิจารณาเลือกคู่ค้านอกจากจะดำเนินการโดยวิธีดังกล่าวข้างต้นแล้ว บริษัทยังคงพิจารณาถึงราคาที่คุณค่าในแต่ละรายเสนอขาย คุณภาพสินค้า และสายสัมพันธ์ในการดำเนินธุรกิจควบคู่กันไปด้วย

การขนส่งวัตถุดิบ

โดยส่วนใหญ่วัตถุดิบที่นำเข้าจากต่างประเทศจะนำเข้ามาทางเรือบรรทุกสินค้าขนาดใหญ่ อย่างไรก็ตามเนื่องจากวัตถุดิบส่วนใหญ่เป็นสินค้าอันตรายและไวไฟ ผู้ขายวัตถุดิบจึงต้องแจ้งเรือเดินสมุทรก่อนการขนส่ง

สำหรับกระบวนการนำวัตถุดิบในประเทศโดยส่วนใหญ่จะใช้การขนส่งโดยรถบรรทุก

การจัดเก็บวัตถุดิบ

บริษัทแยกการจัดเก็บวัตถุดิบไว้เป็นหมวดหมู่และจัดเก็บวัตถุดิบสำคัญและไวไฟไว้ในร่ม นอกจากนี้บริษัทได้มีมาตรการเตือนภัยและมีการอบรมพนักงานให้ทราบถึงมาตรฐานความปลอดภัยในการทำงานและความรู้เกี่ยวกับการทำงานกับวัตถุไวไฟ

3.5 ลักษณะลูกค้า

3.5.1 กลุ่มลูกค้า

บริษัทขายสินค้าทั้งในและต่างประเทศ โดยในปี 2549 สัดส่วนการขายสินค้าในประเทศคิดเป็นร้อยละ 66 ของรายได้รวม ซึ่งบริษัทมีนโยบายที่จะลดการพึ่งพาตลาดในประเทศด้วยการเพิ่มสัดส่วนการขายในต่างประเทศมากขึ้น โดยมุ่งเน้นตลาดในประเทศจีนเป็นหลัก ทั้งนี้ บริษัทคาดว่าสัดส่วนการขายต่างประเทศจะเพิ่มขึ้นประมาณร้อยละ 30-40 ในอนาคต

รายได้	สัดส่วนการขาย			
	2546	2547	2548	2549
รายได้แยกตามประเทศ				
- ในประเทศ	83.1	75.0	69.7	66.6
- ต่างประเทศ	15.1	24.8	27.9	30.7
รวมรายได้	98.2	99.8	97.6	97.3
รายได้อื่นในประเทศ ⁽¹⁾	1.8	0.2	2.4	2.7
รายได้รวม	100.0	100.0	100.0	100.0

หมายเหตุ : ⁽¹⁾ รายได้อื่นในประเทศ ได้แก่ รายได้จากค่าลิขสิทธิ์ และรายได้จากการขายผลิตภัณฑ์อื่น เช่น น้ํายาหล่อลื่น Quaker หมักพิมพ์กระป๋อง เป็นต้น

▪ กลุ่มลูกค้าในประเทศ

กลุ่มลูกค้าในประเทศ ได้แก่ โรงงานผลิตกระป๋องอาหาร โรงงานผลิตกระป๋องทั่วไป และโรงงานบรรจุอาหาร เกือบทั้งหมดเป็นลูกค้าของบริษัท สัดส่วนการขายยางยานวฬากระป๋องและแลคเกอร์เคลือบกระป๋องให้กับลูกค้ากลุ่มนี้ คิดเป็นร้อยละ 85 ของรายได้ในประเทศทั้งหมด อย่างไรก็ตาม รายได้ส่วนใหญ่มาจากการขายให้กับผู้ผลิตกระป๋องรายใหญ่ในประเทศ เช่น บริษัท โลหะกิจรุ่งเจริญทรัพย์ จำกัด บริษัท เอเชียแปซิฟิคแคน จำกัด และบริษัท สวอน อินดัสทรีส์ (ประเทศไทย) จำกัด เป็นต้น

สำหรับกลุ่มลูกค้าอื่นๆ ได้แก่ กลุ่มผู้ผลิตฝสำหรับขวดบรรจุน้ำดื่มประเภทต่างๆ ซึ่งมีสัดส่วนการขายยางยานวฬากระป๋องและแลคเกอร์เคลือบกระป๋องคิดเป็นร้อยละ 15 ของรายได้ในประเทศทั้งหมด

นอกจากนี้ บริษัทยังเป็นตัวแทนจำหน่ายสารเคมีนำเข้าบางประเภทให้แก่กลุ่มลูกค้าประเภทเป็นโรงงานอุตสาหกรรม

▪ กลุ่มลูกค้าในต่างประเทศ

ลูกค้าของบริษัทในต่างประเทศส่วนใหญ่เป็นตัวแทนจำหน่ายในต่างประเทศจำนวนกว่า 10 ราย เว้นแต่ตลาดในประเทศจีน เนื่องจากบริษัทมีนโยบายที่จะไม่ดำเนินการตลาดเองในต่างประเทศ จึงได้มีการแต่งตั้งตัวแทนจำหน่ายที่มีความคุ้นเคยกับตลาดและอุตสาหกรรมกระป๋องในประเทศนั้นๆ เป็นผู้ให้บริการสินค้าของบริษัท รวมถึงการให้บริการแก่ลูกค้าในแต่ละประเทศ สำหรับประเทศจีน เดิมบริษัทขายสินค้าให้กับตัวแทนจำหน่ายในประเทศจีน ได้แก่ บริษัท ไวต้า อินเตอร์เนชั่นแนล เทรดิง (กว่างโจว) จำกัด และในช่วงต้นปี 2549 บริษัทได้ดำเนินการซื้อกิจการบริษัทดังกล่าว ทำให้บริษัทสามารถดำเนินการตลาดในประเทศจีนด้วยตนเองโดยผ่านบริษัทลูกในประเทศจีน

อย่างไรก็ดี หากพิจารณาถึงการกระจายตลาดในต่างประเทศพบว่า บริษัทมีการขายสินค้าให้กับลูกค้าในประเทศจีน สูงสุดในปริมาณกว่าร้อยละ 60 ของยอดขายในต่างประเทศทั้งหมด นอกจากนั้นลูกค้าจะกระจายตัวอยู่ในประเทศฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ อินเดีย เป็นหลัก นอกจากนี้บริษัทได้เริ่มขยายตลาดประเทศเวียดนาม อินโดนีเซีย บังคลาเทศ และเกาหลีใต้

สัดส่วนการขายแยกตามประเทศ	2546	2547	2548	2549
1) ประเทศจีน	50.4	70.5	68.0	63.1
2) ประเทศอื่นๆ	49.6	29.5	32.0	36.9

3.5.2 การจัดส่งสินค้า

▪ กระบวนการจัดเก็บสินค้า

บริษัทจะจัดเก็บสินค้าสำเร็จรูปแยกตามประเภทสินค้าไว้ในบริเวณคลังสินค้า โดยสินค้าสำเร็จรูปจะติดฉลากที่ระบุชื่อสินค้า รหัสสินค้า คุณสมบัติสินค้า และ Lot ที่ผลิตไว้อย่างครบถ้วน อย่างไรก็ตาม บริษัทมีนโยบายที่จะผลิตสินค้าในระบบ Made to Order โดยแผนการบริหารการจัดเก็บสินค้าคงคลังในปริมาณที่เหมาะสม เพื่อให้สามารถจัดส่งสินค้าให้แก่ลูกค้าได้ตามกำหนด

▪ การจัดส่งสินค้า

สำหรับสินค้าส่งออก บริษัทจัดส่งทางเรือบรรทุกสินค้าขนาดใหญ่ อย่างไรก็ตาม เนื่องจากสินค้าบริษัทถูกจัดเป็นสินค้าเคมีภัณฑ์ที่สามารถติดไฟได้ การจัดหาบริษัทเรือเดินทะเลจึงค่อนข้างจะมีน้อยและอาจต้องมีค่าใช้จ่ายสูงกว่าสินค้าทั่วไปในการขนส่งสินค้า เหมือนบริษัทที่มีการขายเคมีภัณฑ์ประเภทเดียวกันทั่วไป

สำหรับการขนส่งสินค้าในประเทศโดยส่วนใหญ่จะใช้บริการขนส่งโดยรถบรรทุก

3.5.3 กลุ่มลูกค้าเป้าหมายและนโยบายการค้า

บริษัทมีเป้าหมายที่จะขยายฐานลูกค้าในต่างประเทศมากขึ้นเพื่อเป็นการขยายธุรกิจของบริษัทให้เติบโตขึ้น โดยกำหนดนโยบายด้านการตลาดดังนี้

- 1) นโยบายการเพิ่มยอดขายในประเทศที่มีตัวแทนจำหน่ายสินค้าแล้ว เช่น เวียดนาม อินโดนีเซีย บังกลาเทศ และอินเดีย เป็นต้น โดยจะจัดทำแผนการตลาดร่วมกับตัวแทนจำหน่าย รวมถึงการติดตามผลประกอบการตามแผนที่จัดทำขึ้นเพื่อให้มีการทบทวนแผนงานเป็นระยะๆ
- 2) นโยบายการเพิ่มฐานลูกค้า โดยกำหนดให้มีการสำรวจตลาดในประเทศใหม่ๆ พร้อมทั้งศึกษาหาตัวแทนจำหน่ายในประเทศนั้นๆ โดยบริษัทจะกำหนดลักษณะคุณสมบัติของตัวแทนจำหน่ายให้ชัดเจน ซึ่งโดยหลักการบริษัทจะพิจารณาจากความสามารถและประสบการณ์ของบริษัทในการประกอบธุรกิจที่ผ่านมา และความสามารถในการจัดทำแผนการตลาดในประเทศนั้นๆ โดยเฉพาะประวัติการดำเนินธุรกิจในอุตสาหกรรม และสถานะทางการเงินของบริษัท

สำหรับการขายในประเทศ ผู้ผลิตกระป๋องรายใหญ่เกือบทั้งหมดเป็นลูกค้าของบริษัทที่ดำเนินธุรกิจกับบริษัทร่วมกันมานาน บริษัทได้กำหนดนโยบายเพื่อการรักษาฐานลูกค้าเดิม รวมทั้งการขยายยอดขายลูกค้าเดิมเพื่อให้มีความหลากหลายในการใช้ผลิตภัณฑ์ของบริษัท และสำหรับลูกค้ารายใหม่นั้น บริษัทกำหนดนโยบายการเข้าเยี่ยมลูกค้ากลุ่มเป้าหมายให้มากขึ้นโดยจะขยายฐานกลุ่มลูกค้าให้มีความหลากหลายมากขึ้น เช่น การขยายไปยังกลุ่มอุตสาหกรรมเครื่องดื่ม เป็นต้น

สำหรับนโยบายทางการเงิน บริษัทได้จัดทำนโยบายการพิจารณาเครดิตที่มีความหลากหลายเพื่อให้เหมาะสมกับลูกค้าแต่ละราย รวมทั้งเพื่อการให้บริการการขาย และบริการหลังการขาย ด้วยนโยบายของบริษัทดังกล่าวทำให้การดำเนินธุรกิจที่ผ่านมาของบริษัทไม่มีหนี้เสียทั้งในประเทศและต่างประเทศ

3.6 ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

การตรวจวิเคราะห์สภาพแวดล้อมในการทำงานของโรงงาน

บริษัทมีการดำเนินการวัดผลและตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่องเป็นประจำทุกปี โดยทางโรงงานได้ขอความร่วมมือจากศูนย์ความปลอดภัยในการทำงานพื้นที่ 4 จังหวัดราชบุรี กระทรวงมหาดไทย ณ วันที่ 12 เมษายน 2549 เพื่อประเมินผลการตรวจวิเคราะห์สภาพแวดล้อมในการทำงาน ณ โรงงานสามพรานของบริษัท และจัดทำรายงาน

ผลการตรวจวิเคราะห์สภาพแวดล้อมในการทำงาน ซึ่งประกอบด้วยกระบวนการที่อาจก่อให้เกิดมลพิษ ประเภทของมลพิษ ค่ามาตรฐาน ค่าที่วัดได้ และแผนการควบคุมและป้องกันการก่อให้เกิดมลพิษดังกล่าว

สรุปผลการตรวจวิเคราะห์สภาพแวดล้อมการทำงานซึ่งจัดทำโดยศูนย์ความปลอดภัยในการทำงานพื้นที่ 4 จังหวัดราชบุรี กระทรวงมหาดไทย

จากรายงานการตรวจวิเคราะห์สภาพแวดล้อมการทำงานของบริษัท พบว่าศูนย์ความปลอดภัยในการทำงานได้แบ่งประเภทของการตรวจสอบดังนี้

1. การตรวจวัดระดับเสียง โดยทำการตรวจวัดบริเวณเครื่องจักรซึ่งเป็นจุดที่เป็นต้นกำเนิดเสียงและมีพนักงานปฏิบัติงานอยู่เป็นประจำจำนวน 6 จุด โดยมีจุดที่เสียงดังเกินเกณฑ์มาตรฐานความปลอดภัยตามที่กระทรวงมหาดไทยกำหนดไว้อยู่ 1 จุด คือ บริเวณเครื่อง Wedge Bend ซึ่งอยู่ภายในบริเวณแผนกตรวจสอบคุณภาพของส่วนแล็คเกอร์เคลือบกระป๋อง โดยใช้สำหรับทดสอบผลิตภัณฑ์เท่านั้นไม่ได้อยู่ในส่วนของกระบวนการผลิต ซึ่งมีระดับความดังของเสียงที่ 95.8 เดซิเบล(เอ) ซึ่งเกินกว่าที่กระทรวงมหาดไทยกำหนดไว้ที่ไม่เกิน 90 เดซิเบล(เอ) อันมีสาเหตุมาจากเสียงปั๊มกระแทก

ศูนย์ความปลอดภัยในการทำงานจึงมีข้อเสนอแนะเพื่อแก้ไขมลพิษทางเสียง โดยให้บริษัทตรวจตราในจุดที่พนักงานปฏิบัติงานและจัดอุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยส่วนบุคคล ได้แก่ ปลั๊กอุดเสียง ครบชุดเสียง เป็นต้น ให้กับพนักงานที่เกี่ยวข้อง ส่งเสริมให้ความรู้กับพนักงานที่ทำงานในสถานที่นั้นๆ ตระหนักถึงอันตรายจากเสียงและวิธีการควบคุมป้องกัน ตลอดจนออกกฎระเบียบการบังคับใช้อย่างเคร่งครัด รวมถึงจัดให้มีการตรวจสอบสุขภาพพนักงานเป็นประจำ

2. การตรวจวัดปริมาณฝุ่น ทำการตรวจวัดจำนวน 3 จุด โดยติดตั้งที่ตัวบุคคลและพื้นที่ที่มีฝุ่นจากการทำงานโดยใช้เวลาในการตรวจแต่ละจุดไม่ต่ำกว่า 2 ชั่วโมง พบว่าไม่มีจุดใดที่มีค่าเกินกว่ามาตรฐานความปลอดภัยที่กระทรวงมหาดไทยกำหนดไว้สำหรับการทำงานเกี่ยวกับภาวะแวดล้อม (สารเคมี) ซึ่งกำหนดให้ฝุ่นขนาดเฉลี่ยตลอดระยะเวลาทำงานปกติไม่เกิน 15 มิลลิกรัม ต่อลูกบาศก์เมตร

อย่างไรก็ดี ศูนย์ความปลอดภัยในการทำงานได้ให้ข้อเสนอแนะเพื่อให้บริษัทมีสภาพแวดล้อมในการทำงานที่ดียิ่งขึ้น โดยให้บริษัทตรวจตราในจุดที่พนักงานปฏิบัติงานและจัดอุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยส่วนบุคคลให้กับพนักงานที่เกี่ยวข้อง ส่งเสริมให้ความรู้กับพนักงานที่ทำงานในสถานที่นั้นๆ ตระหนักถึงอันตรายและวิธีการควบคุมป้องกัน ตลอดจนออกกฎระเบียบการบังคับใช้อย่างเคร่งครัด รวมถึงจัดให้มีการตรวจสอบสุขภาพพนักงานก่อนเข้าทำงานและขณะปฏิบัติงาน

3. การตรวจวัดความเข้มของแสงสว่าง ทำการตรวจวัดบริเวณจุดที่พนักงานปฏิบัติงานจำนวน 6 จุด พบว่าไม่มีจุดใดที่มีค่าต่ำกว่ามาตรฐานความปลอดภัยที่กระทรวงมหาดไทยกำหนดไว้สำหรับงานที่ไม่ต้องการความละเอียด เช่น การขนย้าย การบรรจุ การมัด การเกลี่ยวัตถุดิบหยาบ เป็นต้น ซึ่งกำหนดให้ต้องมีความเข้มของแสงสว่างไม่น้อยกว่า 50 ลักซ์ สำหรับงานที่ต้องการความละเอียดเล็กน้อย เช่น การผลิตหรือการประกอบชิ้นงานอย่างหยาบๆ การสีข้าว การสางฝ้ายหรือการปฏิบัติงานขั้นแรกในกระบวนการอุตสาหกรรมต่างๆ เป็นต้น ซึ่งกำหนดให้ต้องมีความเข้มของแสงสว่างไม่น้อยกว่า 100 ลักซ์ และสำหรับงานที่ต้องการความละเอียดสูงเช่น การซ่อมแซมเครื่องจักร การตรวจตราและทดสอบผลิตภัณฑ์ เป็นต้น ต้องมีความเข้มของแสงสว่างไม่น้อยกว่า 300 ลักซ์

4. การตรวจวิเคราะห์ตัวอย่างสารเคมี ทำการตรวจวัดจากจำนวนลูกจ้างที่สัมผัสและเกี่ยวข้องกับสารเคมีจำนวน 42 คน พบว่าไม่มีลูกจ้างคนใดปนเปื้อนสารเคมีเกินเกณฑ์มาตรฐานความปลอดภัยที่กระทรวงมหาดไทยกำหนดไว้

เรื่องความปลอดภัยในการทำงานเกี่ยวกับภาวะแวดล้อม (สารเคมี) ว่าห้ามไม่ให้มีปริมาณความเข้มข้นของสารโซลีนในบรรยากาศเกินกว่า 100 ส่วนในล้านส่วน และห้ามไม่ให้มีปริมาณความเข้มข้นของสารโทลูอินเกินกว่า 200 ส่วนในล้านส่วน รวมถึงมาตรฐานความปลอดภัยแนะนำของ ACGIH (American Conference of Governmental Industrial Hygienists) ปี 2005 ที่ห้ามไม่ให้มีปริมาณความเข้มข้นเฉลี่ยของสารโซลีน สารเอทิล เบนซีน สารโทลูอิน สารเอทิล อะซีเตต และสารบิวทิล อะซีเตต เกินกว่า 100 100 50 400 และ 150 ส่วนในล้านส่วนตามลำดับ

จากรายงานสรุปผลการตรวจวัดคุณภาพสิ่งแวดล้อมของบริษัท พบว่าคุณภาพสิ่งแวดล้อมของบริษัทเกือบทุกด้านไม่เกินมาตรฐานความปลอดภัยที่กระทรวงมหาดไทยกำหนดไว้ เว้นแต่ระดับเสียงในบริเวณเครื่อง Wedge Bend ในแผนกทดสอบผลิตภัณฑ์เกินกว่ามาตรฐาน ซึ่งเครื่องดังกล่าวไม่ได้อยู่ในกระบวนการผลิตของบริษัท ดังนั้น ทางศูนย์ความปลอดภัยในการทำงานพื้นที่ 4 จังหวัดราชบุรี กระทรวงมหาดไทย ได้เสนอแนะให้ทางบริษัทจัดหาอุปกรณ์ป้องกันเสียงให้แก่พนักงานที่ทำงานอยู่ในบริเวณนั้นสวมใส่ตลอดเวลาขณะปฏิบัติงานเพื่อลดการเกิดอันตรายเนื่องจากคุณภาพเสียงที่เกินกว่ามาตรฐาน ซึ่งในปัจจุบันบริษัทได้ปฏิบัติตามข้อเสนอแนะดังกล่าวเรียบร้อยแล้ว

นอกจากนี้ บริษัทไม่เคยมีปัญหาหรือข้อร้องเรียนต่าง ๆ เกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางเสียงและการกำจัดของเสียจากหน่วยงานหรือชุมชน ตั้งแต่ในอดีตจนถึงปัจจุบัน